

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 21-06-4061 פלונית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 21-06-4022 פלונית נ' פלוני – מזונות קטינים

בפניי : כבוד השופטת לירון זרבל – קדשאי

הקטינים : קטין, ת"ל 00.00.07

קטין, ת"ל 00.00.10

התובעת : פלונית

ע"י ב"כ עו"ד רעות אקהאוז-עמואל

נ ג ד

הנתבע : פלוני

ע"י ב"כ עו"ד טל זלץ

פסק דין

1. הצדדים נישאו כדמו"י בשנת 1992 והורים לארבעה ילדים. במועד הגשת התביעות דנן, שניים מהם כבר היו בגירים. בשנת 2002 נקלעו הצדדים לסכסוך והתובעת הגישה לבית משפט זה תביעות לעניין הקטינים, המזונות והרכוש. במסגרת הליכים אלה הגיעו הצדדים להסכם המסדיר אפשרות לשלום בית ולחילופין גירושין, אשר קיבל תוקף של פסק דין לפי חוק יחסי ממון. הצדדים לא התגרשו והוסיפו לחיות יחדיו 17 שנים נוספות במהלכן הביאו שני ילדים נוספים לעולם ורכשו דירת מגורים. לטענת התובעת ההסכם בטל מכללא, והיא עותרת לאיזון משאבי הצדדים ולפירוק השיתוף בדירת המגורים על פי דין, והן לפסיקת מזונות הקטינים.

העובדות שאינן שנויות במחלוקת

2. לצורך הבנת הנסיבות, נעמיד את העובדות על ציר הזמן.
- א. הצדדים נישאו כדמו"י בשנת 1992, והורים לארבעה ילדים: א', יליד 1993; ב', ילידת 2001; שאול, יליד 00.00.2007; ודוד, יליד 00.00.2010 [שמות הקטינים שונו לצורך פרסום פסק הדין].
- ב. בשנת 2000 ירשו הצדדים בחלקים שווים דירת מגורים ב[עיר], הידועה כגוש 00000, חלקה 00, תת-חלקה 0 (להלן – "הדירה בעיר").

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 21-06-4061 פלוגית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 21-06-4022 פלוגית נ' פלוני – מזונות קטינים

ג. בשנת 2002 פרץ סכסוך בין הצדדים והתובעת הגישה לבית משפט זה תביעות בעניין מזונות הקטינים, המשמורת, וענייני הרכוש.

ד. ביום 3.2.2004, ובמסגרת ההליכים לעיל, התייצבו הצדדים בפני בית משפט זה לשם אישור ההסכם מושא ההליך דנן, שנחתם ביום 25.1.2004 (להלן – "ההסכם").

ה. בשנת 2008 הדירה בעיר נמכרה. בחלק הארי מכספי התמורה נרכש רכב מסוג "[...]", שנת ייצור 2007.

ו. בשנת 2015 נרכשה הדירה ב[...], תמורת 1,700,000 ₪, כשהזכויות נרשמו על שם שני הצדדים בחלקים שווים (להלן – "הדירה החדשה"). התמורה שולמה במזומן והצדדים לא הזדקקו להלוואות או משכנתא למימון התמורה.

ז. בחודש יוני 2021 בסמוך למועד הגשת התביעה דנן, התובעת עזבה את הדירה החדשה ודרכי הצדדים נפרדו.

הוראות ההסכם בפן הרכושי

3. אביא להלן מהוראותיו העיקריות של ההסכם.

4. ההסכם נערך תחת הכותרת "הסכם", נחתם ביום 25.1.2004, ואושר כדין על ידי בית משפט זה ביום 3.2.2004 לפי [חוק יחסי ממון בין בני זוג, תשל"ג-1973](#) (להלן – "[חוק יחסי ממון](#)"). במעמד אישור ההסכם נכחו הצדדים ובאת-כוח המבקשת דאז. כמצוין ב"הואיל" השני, אותה עת היו הצדדים הורים לשני ילדים, קטינים.

5. ב"הואיל" הרביעי צוין כי "הצדדים רוצים לשקם את חיי הנישואין".

6. ב"הואיל" החמישי צוין כי הצדדים מבקשים להסדיר באמצעות ההסכם את "כל הנושאים הממוניים [...] גם לתקופת השיקום וגם למקרה שבו הצדדים יחליטו כי ניסיון שלום הבית לא עלה יפה, וכי על הצדדים להתגרש".

7. ההסכם צופה אפוא שתי חלופות בסיסיות אפשריות ומתייחס לשתי חלופות אלה: מצב בו שלום הבית עולה יפה, ולחילופין, מצב בו מי מהצדדים מעוניין להתגרש. במידה ותתקיים החלופה

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 4061-06-21 פלונית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 4022-06-21 פלונית נ' פלוני – מזונות קטינים

- 1 האחרונה, ומי מהצדדים יבקש להתגרש, מעמיד ההסכם שתי חלופות נוספות אפשריות ביחס למועד
2 מתן הודעת הגירושין – לפני תום תקופת שיקום קצובה, או לאחריה.
- 3 8. תחת הכותרת "שיקום מערכת היחסים בין בני הזוג", סעיפים 2-5 מתייחסים ל"תקופת השיקום".
4 הוסכם כי תקופת השיקום לא תעלה על 18 חודשים מיום אישור ההסכם, ובמהלכה יהיו הצדדים
5 מחויבים למאמץ לשקם את מערכת היחסים ול"בניית חיי משפחה נורמאליים, תקינים ונוחים לשני
6 הצדדים" (ס' 2). הצדדים מצהירים עוד כי ימשיכו בטיפול הזוגי בו החלו ויתמידו בקיום מפגשים עם
7 המטפלת.
8
- 9 9. סעיפים 6-7 מתייחסים ל"הודעת גירושין". הוסכם כי כל אחד מהצדדים רשאי בכל עת, לאמור
10 "לאחר תום תקופת השיקום" ו/או במהלכה, להודיע לצד השני כי הוא מעוניין להתגרש.
11
- 12 10. סעיפים 8-20 מעגנים את הסכמות הצדדים למקרה בו מי מהם בחר להתגרש, ביחס לאחריות ההורית
13 וזמני השהות, מזונות הקטינים, המיטלטלין, חשבונות הבנק והרכב.
14
- 15 11. בסעיף 19 הוסכם כי במקרה של גירושין כל צד יישאר הבעלים הבלעדי של חשבונות הבנק שעל שמו.
16
- 17 12. סעיף 21 מתייחס ל"ירושות ו/או מתנות". הוסכם כי ירושות או מתנות בהן יזכה מי מהצדדים החל
18 ממועד אישור ההסכם ולעתיד, תהיינה שייכות לו בלבד (ס' 21א).
19
- 20 13. בסעיף 21(ב) נקבע כדלקמן: "למרות האמור בסעיף 21א להסכם זה, הרי ידוע לאישה, כי הבעל קיבל
21 במתנה מאימו הגב' [...] (להלן – 'אם הבעל') סך של 300,000 ₪ בלבד, וכי על הבעל להחזיר את
22 הסכום הנ"ל ל'אם הבעל' מתוך הכספים שנמצאים בחשבונות הבנקים הרשומים על שמו אך
23 שייכים לצדדים בחלקים שווים".
24
- 25 זכויות ממוניות והדירה בעיר
26
- 27 14. ההסכם קושר את ההוראות ביחס לדירה בעיר עם "שאר זכויות הצדדים", ומציב שתי חלופות
28 אפשריות:
29
- 30 א. חלופה אחת תחול במקרה בו ההחלטה להתגרש תתרחש במהלך תקופת השיקום. אז תחולנה
31 ההוראות המנויות בסעיפים 22-24 להסכם.
32

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 4061-06-21 פלוגית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 4022-06-21 פלוגית נ' פלוני – מזונות קטינים

ב. החלופה השניה תחול במקרה בו ההחלטה להתגרש תתרחש לאחר תום תקופת השיקום. אז תחולנה הוראות סעיפים 25-26 להסכם.

הודעת גירושין במהלך תקופת השיקום – סעיפים 22-24 להסכם

15. **הוסכם כי במקרה זה כי כל אחד מהצדדים יוותר הבעלים של הזכויות הרשומות על שמו (ס' 22).** ביחס לדירה בעיר התחייב הנתבע להעביר לידי התובעת מיד עם מתן "הודעת הגירושין" וללא תמורה את חלקו בדירה בעיר (מחצית), כך שמלוא הזכויות בדירה תהיינה בידי התובעת (ס' 23(א)). להבטחת ההתחייבות, שני הצדדים חתמו על יפויי כוח נוטריוניים בלתי חוזרים שהופקדו בידי באי-כוחם (ס' 23(ב)). הנתבע אף התיר לבאי-הכוח לחתום בשמו על כל מסמך הדרוש לשם העברת הזכויות כאמור (ס' 23(ג)). הצדדים הוסיפו והסכימו כי לאחר מתן הודעת גירושין על ידי מי מהצדדים (במהלך תקופת השיקום), דמי השכירות המשולמים עבור הדירה בעיר יהיו שייכים לתובעת.

16. בסעיף 24 להסכם, הוסכם כדלקמן:

א. "הצדדים מסכימים ביניהם, כי באם יחליטו לרכוש דירה (להלן: 'הדירה החדשה') בתקופת השיקום, הרי שזכויות הצדדים ב'דירה החדשה' תרשמה על שם הצדדים לפי ערך השקעתו ו/או תרומתו של כל צד.

ב. במידה ותינתן 'הודעת גירושין' תוך כדי 'תקופת השיקום' ו/או עד סיומה, והצדדים רכשו 'דירה חדשה', הרי הצדדים ימכרו אותה למרבה במחיר ויתחלקו בתמורה שתקבל בגינה לפי ערך השקעתו ו/או תרומתו של כל צד.

ג. למרות האמור בסעיף 24 ב'הנ"ל, הרי שלכל צד תהא זכות סירוב ראשונית לרכוש את חלקו של הצד האחר לפי ההצעה הגבוהה ביותר שהתקבלה מקונה צד ג' בגין רכישת 'הדירה החדשה'."

הודעת גירושין לאחר תום תקופת השיקום – סעיפים 25-26 להסכם

17. הוסכם כי במקרה זה, בו מי מהצדדים יבקש להתגרש לאחר תום תקופת השיקום, "הרי שהצדדים יתחלקו ביניהם בחלקים שווים בכל זכויותיהם ו/או בכל כספיהם, ו/או בכל נכסיהם (לרבות ה'דירה') שנרכשו מיום נישואיהם, ועד מתן 'הודעת גירושין' [...] לרבות זכויותיהם ממקום העבודה

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 4061-06-21 פלוגית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 4022-06-21 פלוגית נ' פלוני – מזונות קטינים

1 [...] וכל הזכויות מכל סוג שהוא שנצברו בחשבון בנק מכל סוג שהוא שיש לכל אחד מהצדדים ו/או
2 הרשומים על שמו ו/או הרשומים על שמו ביחד עם אחרים, וכל זאת בכפוף לאמור בסעיף 21 להסכם
3 זה" (ס' 25(א)).
4

5 18. הוסכם עוד שלשם ביצוע הסכמה זו ימנו הצדדים אקטואר מוסכם שיערוך חוות דעת לאיזון כל
6 הזכויות בהן נקבו לעיל (ס' 25(ב)).
7

8 19. יצוין כי הצדדים מצאו לנכון להוסיף כי "למען הסר ספק", ההסכמות המנויות לעיל יחולו רק במידה
9 ומי מהם יבקש להתגרש לאחר תום תקופת השיקום (ס' 25(ד)).
10

11 20. חרף הסכמת הצדדים בסעיף 25(א) לעיל, לפיה במקרה של גירושין לאחר תקופת השיקום יחלקו
12 הצדדים את זכויותיהם בחלקים שווים כאמור, הוסכם בנוגע לדירה בעיר כדלקמן:
13

14 ה. הצדדים מסכימים ביניהם כי בכל מקרה 'הדירה' כמפורט בסעיף 23 להסכם זה תהיה שייכת
15 לאישה, ולאחר מתן חוות דעת 'האקטואר', הרי שבמידה וערך הזכויות שעל הבעל לשלם לאישה
16 יהיה גבוה יותר מערך מחצית הזכויות בדירה כמפורט בסעיף 23 להסכם זה, שהתחייב להעבירם
17 לאישה, הרי שהבעל מתחייב לשלם לאישה את היתרה עד 30 יום מיום מתן חוות הדעת".
18

19 ו. "במידה וערך הזכויות שעל הבעל לשלם לאישה יהא נמוך יותר מערך מחצית הזכויות ב'דירה'
20 שהבעל התחייב להעבירם לאישה, כמפורט בסעיף 23 להסכם זה, הרי שהאישה תשלם לבעל את
21 היתרה עד 30 יום מיום מתן חוות דעת האקטואר. שני הצדדים מתחייבים לשאת בשכר טרחת
22 האקטואר בחלקים שווים".
23

24 ז. "במידה ותהיינה מחלוקות לגבי ערך ה'דירה' [...] ימנו שמאי מוסכם [...]".
25

26 21. בסעיף 26 להסכם, נקבו הצדדים בהוראות הבאות, הנוגעות לדירה החדשה, ככל שתירכש:
27

28 א. "במידה והצדדים החליטו לרכוש את ה'דירה החדשה' לאחר תקופת השיקום, הרי שהדירה
29 תירשם במשרד הרשום לפי ערך השקעתו של כל אחד מהצדדים ברכישת ה'דירה החדשה'".
30

31 ב. "למען הסר ספק, הרי באם מי מהצדדים יקבל כספים מצד ג' במתנה על מנת לרכוש את
32 ה'דירה החדשה', הרי שערך כספים אלו מתוך סך כספי התמורה בגין רכישת ה'דירה
33 החדשה' ירשם על שם הצד המקבל את אותם כספים במשרד הרשום".
34

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 4061-06-21 פלוגית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 4022-06-21 פלוגית נ' פלוני – מזונות קטינים

ג. "עם הינתן 'הודעת גירושין' לאחר תום 'תקופת השיקום', והצדדים רכשו 'דירה חדשה', הרי שיחול האמור בסעיפים 24.ב' ו' – 24.ג' להסכם זה, ובתנאי שהצדדים יתחלקו ביניהם בתמורה שתתקבל בגין מכירת ה'דירה החדשה' כל אחד לפי ערך השקעתו /או תרומתו ברכישת ה'דירה החדשה'".

טענות התובעת

22. בכתב התביעה עותרת התובעת להורות על פירוק השיתוף בדירה החדשה ולערוך איזון משאבים. לצד סעדים אלה עתרה לסעד נוסף של ביטול ההסכם. לטענתה, בתחילת החיים המשותפים הצדדים התגוררו ביחידת דיור הצמודה לבית אמו של הנתבע, שם חוותה לדבריה סבל בלתי ניתן לתיאור. לטענתה לאורך כל חייהם השותפים, הנתבע נהג בה ובילדים אלימות כלכלית ונפשית, מיעט ברכישת מזון וביגוד, מידר את התובעת ממידע וזלזל בה.

23. בשנת 2002 התובעת פתחה בהליכים משפטיים בבית משפט זה, על רקע התדרדרות בהתנהגות הנתבע לדבריה. במסגרת ההליכים הללו נחתם "הסכם גירושין" (כלשון התובעת) בין הצדדים. לטענת התובעת, בפועל הצדדים לא התגרשו, נותרו נשואים והמשיכו להתגורר תחת אותה קורת גג. הצדדים לא פעלו על פי מנגנון הקבוע בהסכם "במקרה של המשך חיים משותפים" כלשונה. מכאן לשיטתה כי ההסכם בטל ומבוטל. ההסכם נחתם 17 שנים לפני הגשת התביעה ונותר "במגירה". בנוסף לכך, הצדדים הביאו לעולם שני ילדים נוספים, ואף רכשו דירה נוספת הרשומה על שמם של הצדדים בחלקים שווים. הדירה נקיה משעבודים או משכנתא.

24. התובעת מוסיפה כי סעיפים 22-24 אינם חלים בענייננו, שכן הצדדים לא ביקשו להתגרש במהלך תקופת השיקום. בתוך כך, המנגנון הקבוע בסעיפים 25-26 בטל, "הן לאור משך הזמן הרב שחלף והן לאור העובדה שהצדדים, בהתנהגותם, ביטלו ורוקנו מתוכן הוראות סעיפים אלה".

25. לדברי התובעת, בהתאם לסעיף 25(ה) להסכם, הדירה בעיר תהפוך רכושה הבלעדי, על דרך רכישת חלקו של הנתבע "באמצעות כספים המגיעים לה מחלקו של הנתבע באיזון המשאבים". אלא שהדירה בעיר נמכרה בשנת 2008 והכספים בגין מכירתה נכנסו לחשבון הנתבע. התובעת מוסיפה שהסכמתה כי הדירה בעיר תעבור לרשותה "היתה חלק חשוב בויתורים שנעשו על ידה במסגרת ההסכם".

26. ועוד. בהתאם לסעיף 21(א) להסכם, מתנות וירושות תהיינה שייכות לצד המקבל. בסעיף 21(ב) להסכם צוין כי ידוע לתובעת שעל הנתבע להשיב לאמו סך של 300,000 ₪ שקיבל במתנה, וזאת מתוך כספים

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 4061-06-21 פלוגית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 4022-06-21 פלוגית נ' פלוני – מזונות קטינים

משותפים לצדדים. לטענת התובעת קיימת סתירה בין שני הסעיפים מכיוון ש"לא יעלה על הדעת
שסך של 300,000 ₪ יהיו לה רק לחובה ולא לזכות".

27. התובעת מוסיפה עוד, כי הסכום האמור בשיעור 300,000 ₪ ניתן לשני הצדדים לשם "רכישת דירה".
בהתאם להוראות סעיפים 26(א) – 26(ג) להסכם, היה על הצדדים לרשום את הזכויות בדירה החדשה
בהתאם ליחס ההשקעות. אף על פי כן הנתבע רשם את הזכויות בדירה בחדשה בחלקים שווים. גם אם
יטען הנתבע כי הסכום האמור ניתן לו במתנה, הרי שהטמיע אותו ברכוש המשותף.

28. לטענת התובעת, הואיל והצדדים לא פעלו בהתאם להסכם כאמור, הרי שכל הנכסים, הזכויות
והכספים שנצברו בחשבונות, הם בבחינת רכוש משותף.

29. במישור המשפטי התובעת טוענת כי ביטול חוזה יכול ויעשה בהתנהגות הצדדים, בין אם במפורש ובין
אם מכללא. כך לדבריה יש להסיק אף מהנסיבות בענייננו.

30. בהקשר זה מוסיפה התובעת בכתב התביעה כי על הצדדים להשיב להוריה הלוואה בסך 40,000 ₪.

31. בתצהירה התייחסה התובעת לחוות דעת השמאי. לדבריה מאז עריכת חוות הדעת (6.3.22) שווי
המקרקעין עלה ב 30% לדבריה, ולפיכך יש לעדכן את חוות הדעת.

32. ביחס לכספים המשותפים, התובעת הוסיפה בתצהירה כי "נדהמה" מהנתונים אליהם נחשפה בחוות
דעת האקטואר לכאורה. לדבריה, במועד הקובע (1.7.21) הצטברו בחשבונה 23,000 ₪, בעוד
שבחשבונו של הנתבע הצטברה קופת חיסכון בסך 404,769 ₪. התובעת רואה בכך ראיה לאלומות
כלכלית שהנתבע נקט נגדה לכאורה. התובעת מוסיפה וכופרת בטענת הנתבע כי מדובר בכספים
פרטיים הואיל ולחשבון זה הפקיד את שכרו. מכיוון ששכרו של הנתבע הוא בבחינת כספים משותפים,
אזי לא ניתן "לצבוע" את כספי החיסכון כפרטיים או ככספי ירושה.

33. התובעת מסיקה עוד מהנתונים העולים מחוות דעת האקטואר, שסך כל הירושות, המתנות
וההלוואות להן הנתבע זכה לטענתו במהלך החיים המשותפים, הוא 794,067 ₪. מכיוון שבמועד
הקובע נותרו בידיו 404,769 ₪, התובעת מסיקה כי קיים "הפרש" בשיעור 389,298 ₪ שהוטמעו
ברכוש המשותף, אשר לא ניתן לזהות או לאבחן בינם ובין הכספים אותם רואה הנתבע ככספי ירושה.

34. בתצהירה התובעת התייחסה "לנושא דמי השימוש" כלשונה. לדבריה אין חולק שהנתבע מתגורר
בדירה החדשה החל מיום 1.7.2021 ללא עלות או החזר משכנתא, בעוד היא שוכרת דירה ונושאת

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 4061-06-21 פלוגית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 4022-06-21 פלוגית נ' פלוני – מזונות קטינים

בעלויות מדור. התובעת עותרת "לחייב את הנתבע בדמי שימוש מרגע יציאתי מהבית ועד למועד פירוק השיתוף בפועל".

35. עוד מתייחסת בתצהירה לשימוש בלעדי אותו עושה הנתבע ברכב המשותף. לדבריה יש להעריך את שווי הרכב נכון למועד הקובע ועליה לזכות במחצית מהשווי.

טענות הנתבע

36. לטענת הנתבע, על כל עתירותיה של התובעת להתברר בכפוף להסכם, שקיבל תוקף של פסק דין ועומד בתוקפו. לפיכך יש לדבריו לקבוע כדלקמן:

א. לפרק את השיתוף בדירה החדשה בהתאם לסעיף 26(ג) להסכם, לאמור, בהתאם לערך השקעות הצדדים. רכישת הדירה החדשה מומנה מכספו ועל מלוא הזכויות בדירה זו לעבור לידי.

ב. לערוך איזון משאבים בהתאם לסעיפים 21(א) ו- 21(ב) להסכם. לאמור, שכספי מתנה וירושה להם זכה מהווים רכוש פרטי ואין לאזנם. הנתבע נוקב בסכום של 794,067 ₪ אותו אין לאזן כאמור.

37. ביחס לתוקף ההסכם טוען הנתבע כי אין מקום להכיר בביטול מכללא של ההסכם. אין לצפות מצדדים להסכם ממון לחשוש כל חייהם מיום הגירושין, ואין לראות בהתנהגות הצדדים עד לפרוץ הסכסוך כמי שוויתרו על ההסכם. מטרת ההסכם היתה מלכתחילה להבטיח יציבות, ביטחון וודאות לשני הצדדים.

38. בתצהירו מוסיף הנתבע כי ההסכם נערך על ידי באת-כוח התובעת דאז, והוא לא היה מיוצג. לדבריו מטרת ההסכם היתה "לגרום גם לתובעת להביא כספים לתוך התא המשפחתי" (ס' 12)

39. הנתבע מפנה להוראות ההסכם המתייחסות לחלוקת הרכוש במקרה של גירושין לאחר תקופת השיקום, וזאת בנוסף להוראות בסעיפים 25-26 לעיל. כך סעיף 19(א) להסכם – כל אחד מהצדדים יוותר הבעלים של החשבונות הרשומים על שמו; סעיף 20(ב) מתייחס למכונת חדשה, שאכן נרכשה; סעיף 21(א) מתייחס למתנות וירושות שתישארנה רכוש הפרטי של הצד המקבל; סעיף 21(ב) מכיר בסכום של 300,000 ₪ שהנתבע קיבל במתנה מאמו.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 21-06-4061 פלוגית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 21-06-4022 פלוגית נ' פלוני – מזונות קטינים

- 1
2 ביחס לסעיף 21(א) הנתבע מוסיף כי ביום 24.3.2015 קיבל הלוואה בשיעור 315,000 ₪ מאמו. כמו כן
3 ירש מאביו סכום של 172,760 ₪; בנוסף זכה כיורש של אביו ז"ל בפדיון מניה, בשתי פעימות – 3,909
4 ₪ ביום 24.6.18, ו – 2,397 ₪ ביום 26.1.17. הנתבע טוען לסכום כולל של 794,067 ₪ אשר על פי
5 ההסכם הוא כספו הפרטי ואין לאזנו בין הצדדים. לדבריו סכום זה ניתן בידי לפני רכישת הדירה
6 החדשה, הועברו לחשבונו ולא הוטמע בשיתוף.
7
8 41. לטענתו, טענת התובעת כי הנתבע מידר אותה מכל מידע הקשור להכנסותיו ומצב חשבונותיו, מהווה
9 ראייה להפרדה הכלכלית והרכושית בה נקטו הצדדים לאורך נישואיהם. בתצהירו מוסיף שסירב
10 לבקשת התובעת לאחד בין חשבונותיהם.
11
12 42. הנתבע מוסיף כי כספי המתנה וכספי הירושה הופקדו בחשבונו הפרטי ולא שותפו עם התובעת בכל
13 דרך. הסכום בסך 300,000 ₪ לא ניתן לשני הצדדים ולא נועד לרכישה דירה. הסכום ניתן עוד לפני
14 הסכם הממון, ולא נועד לרכישת הדירה החדשה שנרכשה רק בשנת 2015.
15
16 43. ביחס לדירה בעיר מציין הנתבע כי הצדדים קבלו את הדירה בירושה, בחלקים שווים. הדירה בעיר
17 נמכרה בשנת 2008, תמורת 145,000 ₪, לאחר שעמדה ריקה מספר שנים. כך לדבריו לבקשת התובעת.
18 בתמורת המכר רכשו הצדדים רכש חדש שמשמש את המשפחה עד היום.
19
20 44. לטענתו הדירה בעיר נמכרה לאחר תקופת השיקום ולפי ההסכם היתה שייכת לשני הצדדים בחלקים
21 שווים (בהתאם לסעיף 25(א)), וזכויותיו נועדו להירכש על ידי התובעת באמצעות שימוש בחלק המגיע
22 לה באיזון המשאבים. ביחס לטענת התובעת כי בהתאם לסעיף 25 להסכם הדירה בעיר הוקנתה לה
23 באופן שתרכוש את חלקו באמצעות שימוש בחלק המגיע לה באיזון המשאבים, טוען הנתבע כי ערך
24 הזכויות הוא הרכיב הרלוונטי בהסכמת הצדדים ולא "הדירה". לדבריו עוד אין בהסכם תניה
25 האוסרת את מכירת הדירה בעיר. הנתבע כופר עוד בטענה כי היה בהסכמה זו משום ויתור כלשהו
26 מצד התובעת.
27
28 45. הדירה החדשה נרכשה ביום 15.7.15 תמורת 1,700,000 ₪. הנתבע מציג סימוכין כי נשא בתשלום
29 מלוא התמורה והמיסים. לראיה שהתובעת אינה מציגה סימוכין למימון רכישת הדירה החדשה.
30 לטענת הנתבע, בהתאם לסעיף 26(ג), על הדירה החדשה יחולו סעיפים 24(ב) ו – 24(ג), ובלבד
31 שהצדדים יחלקו את תמורת מכירתה לפי ערך ההשקעה של כל צד. לפיכך הנתבע זכאי לקבל לידיו
32 את מלוא תמורת המכר.
33

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 4061-06-21 פלוגית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 4022-06-21 פלוגית נ' פלוני – מזונות קטינים

46. בתצהירו הוסיף הנתבע כי רכש את הדירה החדשה מתוך אמונה שהסכם הממון מגן על השקעתו. הסיבה בגינה רשם את הזכויות בדירה החדשה על שם שני הצדדים בחלקים שווים, היא "על מנת להימנע מריב במשפחה וזאת לאור לחצים בלתי פוסקים מצד התובעת שהדירה תירשם שווה בשווה. באותו זמן העדפתי שלום בית על פני מריבות נוספות" (ס' 9). לדבריו עוד, סבר כי אין לו ממה לחשוש "שכן הסכם הממון אשר נחתם מגן עליי בכל מקרה ובכל זמן שהוא!!!" (ס' 10). לדבריו עוד התובעת איימה בפרידה חדשות לבקרים. הוא פחד להסתכסך איתה ושאל לשלום בית לטובת הילדים, שהיו אז קטנים מאוד.

47. ביחס לטענות התובעת, הנתבע כופר בכל המיוחס לו כ"אלימות כלכלית" ובכל יתר המעשים והמחדלים אותם מייחסת לו התובעת. הנתבע עובד במחלקת הכספים ב[...]. מעולם לא קודם לתפקיד ניהול ולא פיתח קריירה מפוארת כמיוחס לו על ידי התובעת. שכרו הממוצע הוא כ- 19,000 ₪, וכולל תגמול על כ- 50 שעות נוספות בחודש.

48. הנתבע מכחיש את הטענה לפיה הצדדים לוו מהורי התובעת 40,000 ₪. הדברים לא התרחשו ואין ראיה לכך.

49. ביחס לפערי ההשתכרות הנדונים בחוות דעת האקטואר, טוען הנתבע כי במסגרת סעיף 25(א) להסכם, הסכימו הצדדים לאיזון משאבים ביחס לזכויות שצברו בעבר. ההסכם אינו מתייחס לפערי השתכרות. בין הצדדים התקיימה הפרדה רכושית מלאה והתובעת אינה זכאית לחלק או "תגמול" בגין פערי השתכרות. עוד לדבריו אין לתובעת אלא להלין על עצמה. היא שבחרה לנוח על זרי הדפנה, להתפרנס מסכומים זעומים ולא לממש את פוטנציאל ההשתכרות שלה. משנה תוקף לדברים נוכח השכלתה של התובעת, בעלת תואר ראשון בחינוך, במסלול גננות. לדבריו מידע זה לא הובא בפניי האקטואר. לדבריו עוד ההפרדה הרכושית בה נקטו הצדדים נועדה לשמור על שלום בית ועל מנת שלא יחוש מנוצל על רקע מחדלה של התובעת לממש את פוטנציאל ההשתכרות שלה.

50. ביחס לטענת התובעת לזכאותה לדמי שימוש, הנתבע טוען שהדירה היא קניינו. הוא שמימן את רכישתה והוא שאפשר לתובעת להתגורר בה. לדבריו עוד מעולם לא מנע מהתובעת להתגורר בדירה. ההיפך הוא הנכון, שכן הוא ביקש שתישאר ולא ביקש להתגרש. התובעת היא שאספה את חפציה ועזבה את הדירה.

דיון והכרעה

הפן המשפטי

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 4061-06-21 פלונית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 4022-06-21 פלונית נ' פלוני – מזונות קטינים

51. אבן הראשה לדיון בפן המשפטי של הסכסוך הוא [חוק החוזים \(חלק כללי\)](#), תשל"ג-1973 (להלן – "[חוק החוזים](#)"). התובעת טוענת לביטול הדדי של ההסכם, או בלשון אחר, לכריתת חוזה חדש לביטול ההסכם. ככלל, חוזה זה אינו מוגבל בכללי הצורה, ובלבד שכללי הצורה אינם מוכתבים ממקור חוקי אחר – כדרישת כתב בחוזה שעניינו זכויות במקרקעין, או דרישות החלות על החוזה מתוקף [חוק יחסי ממון](#). כך מורנו [סעיף 23 לחוק החוזים](#):
- "חוזה יכול שייעשה בעל פה, בכתב או בצורה אחרת, זולת אם היתה צורה מסוימת תנאי לתקפו על פי חוק או הסכם בין הצדדים".**
52. בענייננו הסכם שנכרת ואושר בהתאם [לחוק יחסי ממון](#), שהוא בבחינת דין מיוחד, שגובר על חופש הצורה החוזי ונוקב בכללי צורה נוקשים. [סעיף 2\(א\) לחוק יחסי ממון](#) מורנו:
- "הסכם ממון טעון אישור בית המשפט לענייני משפחה (להלן – בית המשפט) או בית הדין הדתי שלו סמכות השיפוט בענייני נישואין וגירושין של בני הזוג (להלן – בית הדין), וכן טעון שינוי של הסכם כזה אישור כאמור".**
53. לא זו בלבד שענייננו בהוראת חוק מפורשת שמסדירה את אופן עריכתו של הסכם מתוקף [חוק יחסי ממון](#), אלא המחוקק מצא לנכון עוד להחיל עקרון זה באופן מפורש גם על שינוי של הסכם. התכלית שבדרישה הצורנית בדמות אישור הערכאה השיפוטית את שינוי של ההסכם, היא אותה התכלית הטמונה בדרישה לאישור ההסכם מלכתחילה:
- "ביסודה של הוראה זו ניצבת ההבנה כי בעת עריכתו של הסכם ממון עשויים בני הזוג להיות נתונים ללחצים רגשיים, כמו גם ההכרה במרכזיותו של הסכם זה להסדרת זכויותיהם של בני הזוג לתקופה שעשויה להיות ארוכה ובלתי חזויה. על רקע זה, נודעת חשיבות לקיומו של מנגנון בקרה חיצוני, ולא כל שכן לנוכח הצורך להבטיח כי לא קופחו זכויותיו של בן הזוג החלש במערכת היחסים הזוגית, במובן זה שהערכאה השיפוטית בחנה כי ההסכם מבטא את הסכמתם המלאה, החופשית והמודעת של שני בני הזוג" (ע"א 1629/11 מאיר יצחקי נ' סמדר וכטר, ניתן ביום 4.11.12).**
54. השאלה האם יש להכיר בשינוי הסכם או ביטולו, למרות שנעשו באופן שאינו מקיים את הכללים הצורניים, העסיקה את הפסיקה לאורך השנים, בשתי הזירות – ברובד הדין הכללי ודיני החוזים, וברובד הדין המיוחד והדרישות הצורניות מתוקף [חוק יחסי ממון](#). ברובד החוזי, ביכר בית המשפט העליון את "**חופש הצורה**" והכיר באפשרות שצדדים לחוזה ישנו ממנו באופן הדדי בהתנהגותם, על אף ששינוי זה אינו עומד בדרישות הצורניות (בכפוף לכל דין מיוחד). ההלכה בעניין נקבעה בפרשת "**פזגז**":

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 4061-06-21 פלוגית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 4022-06-21 פלוגית נ' פלוני – מזונות קטינים

1 [...] "הצדדים לחוזה רשאים להתנות עליו ולשנות את הוראותיו מבלי להיות מוגבלים
2 לפרוצדורה או לצורה מסוימת דווקא. בין השאר, ייתכן שיווצר חוזה - או שתשונה הוראה
3 מהוראותיו - על-ידי התנהגות הצדדים [...] ייתכן גם כי מהתנהגות הצדדים לחוזה, או אחד
4 מהם, יוסקו התחייבות חוזית, המיתוספת להסדר החוזי אשר עלה על הכתב [...] או אומד
5 דעתם של הצדדים לעניין משמעותו של החוזה או הוראה בו [...] " (ע"א 4956/90 פזגז חברה
6 לשיווק בע"מ נ' גזית הדרום בע"מ, פ"ד מו(4) 35 (1992); ר' גם ע"א Bielloni 10258/06
7 Castello SpA נ' גלובל רוטו שקע (1983) בע"מ, מיום 8.7.09).
8

9
10 55. בהלכה זו בית המשפט העליון ביסס עוד את נטל השכנוע שעל כתפי הטוען לשינוי או ביטול ההסכם
11 מתוקף התנהגות הצדדים:

12
13 "כאשר מדובר בשינוי חוזה כתוב על דרך של התנהגות הצדדים המאוחרת לכריתתו, מן הדין
14 שהתנהגות הצדדים לחוזה תשקף את גמירת הדעת לסטות מהוראות החוזה [...] עקביותם
15 הפנימית של דיני החוזים מחייבת, כי המסקנה שהוראה חוזית שונתה או בוטלה תושגת על
16 בסיס מוצק וברור, לא פחות מזה הנדרש לשם הסקת עצם קיום היחס החוזי בין הצדדים. גם
17 הצורך במערכת יחסים יציבה וניתנת לחיזוי מראש על-ידי הצדדים מחייב, כי לא בנקל יוסק
18 מהתנהגותם של הצדדים הרצון בשינוי של החוזה ביניהם, ודברים אלו נכונים, מקל וחומר,
19 כשמדובר בחוזה שלא נקצב לו זמן, ואשר מעצם טיבו הוא חוזה לתקופה ארוכה, כבענייננו.
20 תרגומה המעשי של הדרישה, כי כוונת הצדדים לסטות מהחוזה תבוטא בבירור [...] יהיה -
21 בחוזים מסוג זה - קיומו של דפוס התנהגות מתמשך, לו שותפים שני הצדדים. רק דפוס כזה,
22 במובחן מהתנהגויות אקראיות אשר אין בינן חוט מקשר, יכול לבסס את המסקנה, כי
23 הצדדים התכוונו שלא לקיים את החוזה כפי שהוסכם מלכתחילה ביניהם [...]" (ההגדשה
24 אינה במקור) (שם).
25

26 56. רף משמעותי זה של נטל השכנוע קנה אחיזה בערכאות הדיוניות שאימצו ויישמו אותו על הטוען
27 לביטול הסכם מתוקף התנהגות הצדדים (ההדגשות אינן במקור) – "כיצד ימלא הנושא בנטל את
28 חובתו? עליו להראות כי התנהגות הצדדים בכל הנוגע לביטול ההדדי של החוזה, הינה ברורה
29 ומפורשת" (ת"א (מרכז) 1589-08-07 ד"ר מיכאל חיוטין נ' עיריית גבעתיים, מיום 16.12.09); ור' עוד
30 על בחינת "התנהגויות קבועות ועקביות אשר נפרשו לאורך שנים אשר יצרו דפוס התנהגות קבוע
31 ו"יציב", בת"א (ת"א) 2713-06 יחיאל, דרנס, קורן ושות' עורכי דין נ' מגדלי בארי שלמה המלך בע"מ
32 (מיום 28.6.11).
33

34 57. עקרון זה קנה אחיזה גם במישור הדין המיוחד והדרישות הצורניות מתוקף חוק יחסי ממון. בית
35 המשפט העליון שאב את העיקרון על דרך הכרה בהסכם מכללא שיתכן שנכרת בין הצדדים מתוקף

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 4061-06-21 פלונית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 4022-06-21 פלונית נ' פלוני – מזונות קטינים

1 התנהגותם. עוד החיל עקרון זה באופן מפורש על חוזה לביטול הסכם. תחילה ביחס לחיובי מזונות
2 מתוקף הסכם שמעצם טבעם יכולים לעמוד לבירור מחדש עם שינוי הנסיבות. כך בהלכת "אגברה":

3
4 "ניתן לבטל את החיובים הנובעים מהחוזה על-ידי חוזה אחר. הביטול יכול להיעשות בין על-
5 ידי חוזה מפורש, בין על-ידי חוזה מכללא [...] 'כדי להראות על הרצון לשים קץ לחוזה אין
6 צורך בהודעה פורמלית אלא אפשר להסיקה מהתנהגות הנפגע' [...] 'מן הפסיקה עולה,
7 שהודעה על ביטול חוזה אינה צריכה להיות מפורשת, ואף התנהגות של הנפגע תהווה הודעת
8 ביטול נאותה אם משתמעת ממנה כוונת ביטול. וכשם שייתכן ביטול על-ידי התנהגות
9 כשמדובר בנפגע המבטל עקב הפרה, כך גם ייתכן ביטול הדדי על-ידי התנהגות של שני
10 הצדדים לחוזה [...] עלינו לשאול אפוא, אם במקרה שלפנינו, מחזרתם של בני הזוג לחיים
11 משותפים עולה כוונה מכללא לבטל את ההסכם בדבר המזונות שהמערער התחייב לשלם"
12 (ע"א 4946/94 א' אגברה נ' ח' אגברה, פ"ד מט(2) 508).

13
14 58. לימים הורחבה ההלכה כלפי כל סוגי החיובים הנובעים מהסכם ממון או הסכם גירושין:

15
16 "מימים ימימה הכירה ההלכה הפסוקה בכך שייתכנו נסיבות בהן התנהגות הצדדים מלמדת
17 באופן משתמע על זניחת הסכם ופקיעתו, ללא צורך בהודעת ביטול [...] 'ייתכנו מקרים בהם
18 שתיקה, חוסר מעש והעדר כל פעולה לביצוע החיובים הקבועים בחוזה במשך תקופה ארוכה
19 מאוד, יהא בהם כדי ללמד על כך שהצדדים זנחו את ההסכם וויתרו על ביצועו ולכן יש לראותו
20 כהסכם שפקע או בוטל בהסכמת הצדדים ועבר מן העולם'" (בע"מ 2943/18 פלונית נ' פלוני,
21 מיום 6.12.18); ובמקרה אחר נקבע כי "שני הצדדים בהתנהגותם ביטאו את רצונם להשתחרר
22 מכבליו של הסכם הגירושין ולבטלו" (תמ"ש (ק"ג) 29180-02-15 פלונית נ' אלמוני, מיום
23 25.12.16); ובמקרה נוסף נמצא כי "משך תקופה ארוכה פעלו שני הצדדים הלכה למעשה
24 באופן שונה מהתנאים שקבעו בהסכם הממון" (תמ"ש (ראשל"צ) 17292-02-16 ל"ד נ' ר"י,
25 מיום 19.1.19).

הערות מקדמיות

26
27
28
29 59. בטרם אפנה לגופו של עניין, יש מקום לאפיין את טענות התובעת. מן ה"לאו" ישמע ה"הן". התובעת
30 אינה עותרת לביטול ההסכם מפאת פגם בכריתתו מתוקף סעיפים 18-14 לחוק החוזים. היא אינה
31 טוענת שחתמה על ההסכם מתוך טעות או שמא הטעייה מצד הנתבע, או שהתקשרה בו מפאת כפיה
32 או עושיק מצד הנתבע. לחילופין, התובעת אינה עותרת לביטול ההסכם מפאת הפרתו היסודית על ידי
33 הנתבע מתוקף סעיף 7(א) לחוק החוזים (תרופות בשל הפרת חוזה), תשל"א-1970; ואף אינה טוענת כי
34 קמה לה הזכות לביטול ההסכם מפאת הפרתו מתוקף סעיף 7(ב) לחוק זה. לחילופי חילופין, התובעת

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 4061-06-21 פלוגית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 4022-06-21 פלוגית נ' פלוני – מזונות קטינים

אינה טוענת כי הצדדים גמרו אומר לבטל את ההסכם, והסכימו על ביטולו מבלי להעלות הסכמה זו על הכתב.

60. לחילופי חילופין, התובעת אינה טוענת כי נפל רבב בהליך אישור ההסכם על פי [חוק יחסי ממון](#) או כל דין אחר, או כי ההסכם בטל מפאת פגם אחר ברובד השיפוטי שבו. בחקירתה העלתה התובעת לראשונה טענה מסוג זה, ורמזה שמא נפל פגם בהבנתה או יכולת השיפוט שלה, אך נדמה שחזרה בה מאמירות אלה, וטוב שכך:

ש"א: אני אסביר לך. זה הסכם ממון שאת ו[הנתבע] חתמתם עליו ב-2004. ואחרי שחתמתם [...] השופטת עברה איתכם על ההסכם, שאלה אתכם אם זאת החתימה שלכם, אם אתם מבינים על מה שחתמתם, אתם אישרתם את זה והשופטת נתנה להסכם תוקף של פסק דין. את זוכרת שהיה דבר כזה?
ת: בערך. אני אגיד לך, הייתי כל כך לא צלולה,
ש: היית לא צלולה [...] "(ע' 16, ש' 9).
ש: השופטת נתנה תוקף של פסק דין להסכם. אז אמרת קודם לא היית צלולה?
ת: לא, לא שהייתי לא צלולה, אני חתמתי כי הייתי צריכה לחתום, אבל לא משנה, אני מסכימה עם הכל, אני לא לוקחת את המילים בחזרה" (ע' 17, ש' 16).

61. להבדיל מן המקובץ לעיל, התובעת כן טוענת כי הצדדים ביטלו את ההסכם בהתנהגותם, במעשיהם ומחדליהם, שהיו מנוגדים להסכם. לפי טענה זו הסכמה זו לא היתה מפורשת ועניינה לא עלה בין הצדדים, אלא משתמעת מתוך התנהגותם. אמור מעתה, כי על רקע הפסיקה שנסקרה לעיל, על התובעת להציג רצף התנהגותי במעשה ובמחדל, שיוביל למסקנה שאין בלתי ולפיה רצף התנהגותי זה מלמד על כוונה הדדית וברורה לזנוח את ההסכם.

לגופו של עניין

ביטול ההסכם בהתנהגות

62. התובעת הקפידה לכנות את ההסכם "הסכם גירושין". בהמשך לכך הוסיפה וטענה כי העובדה שהצדדים לא התגרשו והוסיפו לחיות יחדיו 17 שנים לאחר כריתת ההסכם, כמוה כראיה לבטלות ההסכם. לשיטתה מחדלם של הצדדים להתגרש לכאורה, מלמד באופן משתמע על זניחת ההסכם ועל כוונתם המשותפת לבטלו. התובעת הוסיפה להחזיק בטענה זו אף בחקירתה:

ש"א: לא פעלתם על פי ההסכם.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 4061-06-21 פלוגית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 4022-06-21 פלוגית נ' פלוני – מזונות קטינים

- 1 ת: בכלל לא.
2 ש: בכלל לא.
3 ת: נכון, כי המשכנו לגור ביחד. [הנתבע] כביכול הבטיח שהכל יהיה בסדר, כמובן שלא
4 היה בסדר [...] אז כיוון שלא התנהגנו לפי הסכם ולא פעלנו לפי הסכם, אז צריך לבטל
5 אותו.
6 ש: הבנתי. כלומר ההסכם לשיטתך בטל.
7 ת: כן" (ע' 18, ש' 1; ע' 19, ש' 26).

8
9 63. לא אוכל לקבל טענה זו. אפיון ההסכם כ"הסכם גירושין" למצער אינה מדויקת. ההסכם הוכתר
10 כ"הסכם", ולא כ"הסכם גירושין", ולא בכדי. אך לא הכותרת היא שתאפיין את מהות ההסכם, כי אם
11 תוכנו. ההסכם אמנם צפה אפשרות לגירושין והניח הוראות מתאימות ככל וחלופה זו תתקיים – אם
12 במשך תקופת השיקום, ואם לאחריה. אך ההסכם צפה עוד אפשרות אחרת, חלופית, ברורה ומפורשת.
13 חלופה בה הצדדים אינם מתגרשים, ונותרים נשואים. העובדה שמי מהצדדים לא ביקש להתגרש אינה
14 מנוגדת להסכם כלל, כי אם חלופה אותה הצדדים צפו. לא זו בלבד, אלא חלופה זה הוצבה בפתח
15 ההסכם כהתגשמות שאיפתם המשותפת של הצדדים.

16
17 64. נזכיר כי ב"הואיל" הרביעי בהסכם צוין כי "הצדדים רוצים לשקם את חיי הנישואין". עוד עמדו
18 הצדדים ב"הואיל" החמישי באופן מפורש על שתי החלופות העקרוניות שההסכם צופה, וצינו כי הם
19 מבקשים להסדיר באמצעות ההסכם את "כל הנושאים הממוניים [...] גם לתקופת השיקום וגם
20 למקרה שבו הצדדים יחליטו כי ניסיון שלום הבית לא עלה יפה, וכי על הצדדים להתגרש".

21
22 65. התובעת לא העמידה בטיעונה בהקשר זה ולא ביססה את טענתה לפיה המשך החיים המשותפים
23 הוא מתווה שסותר את ההסכם או מנוגד לו, ולא ביארה כיצד בנסיבות אלה המשך החיים המשותפים
24 מהווה ראייה לביטול ההסכם מכללא.

25
26 66. התובעת מתייחסת גם לממד הזמן כמדד לרצון הצדדים לבטל את ההסכם. לדבריה הצדדים נשארו
27 יחדיו כ – 17 שנה לאחר אישור ההסכם, שמאז הונח "במגירה" לדבריה. בהקשר זה יש להוסיף כי
28 הצדדים לא הגבילו בהסכם בשום אופן את תקופת שלום הבית, וההסכם משקף כאמור שאיפה
29 משותפת "לשקם את חיי הנישואין". תכלית ברורה זו עומדת בניגוד לנרטיב העולה מטענות התובעת,
30 כי עצם חלוף הזמן מאז אישור ההסכם ועד פרוץ הסכסוך הנוכחי מהווה ראייה לכך שהצדדים זנחו
31 את ההסכם וגמרו אומר לבטלו.

32
33 67. אוסיף כי נרטיב זה שומט את הקרקע תחת ההסכם בין הצדדים שתכליתו הברורה כאמור, לצפות בין
34 היתר את האפשרות ששלום הבית יעלה יפה והצדדים ישקמו את יחסיהם. אך למעלה מכך. הסכם

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 4061-06-21 פלוגית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 4022-06-21 פלוגית נ' פלוני – מזונות קטינים

"שלום בית ולחילופין גירושין" הוא כלי מקובל ושכיח לפתרון סכסוכים בין בני זוג, כמתווה יעיל הצופה אפשרות של חזרה לחיים משותפים לצד האפשרות כי הצדדים יפנו לגירושין. בידי הצדדים האפשרות לפרוש מראש את שלל האפשרויות שצופן להם העתיד, וליהנות ממידה רבה של ודאות ביחס לכל אחת מאפשרויות אלה. תפיסתה של התובעת מעקרת מתוכן כלי יעיל זה באופן ש"הצלחת" שלום הבית תוביל לבטלות ההסכם שנותר "במגירה", ולפי גישה זו ככל שההצלחה גדולה יותר, והצדדים האריכו יותר בחייהם המשותפים, כך גודלת מידת זניחתם את ההסכם כביכול. תפיסה זו אותה מאמצת התובעת אינה מתיישבת אפוא עם השכל הישר.

במקרה אחר ציינתי כדלקמן:

"יש להדגיש כי הסכם 'שלום בית ולחילופין גירושין' אינו חריג בעולמם של דיני המשפחה והעוסקים במלאכה פוגשים בו תדיר ועושים בו שימוש. הפרשנות שמציעה התובעת אינה סותרת את ההסכם הקונקרטי שבנידון בלבד, כי אם מעקרת מתוכן את כלל ההסכמים מסוג זה. יש פעמים שפרוץ הסכסוך בין הצדדים מציף את שלל הקשיים הכרוכים בחיי בני הזוג ומשרטט את המשוכות שפרושות בדרכם. לא אחת ישכילו בני זוג לראות בכך שעת כושר לנסות ולשוב לשלום בית, תוך הקדמת ההסכמות למקרה של פרידה במידה ותבוא" (תלה"מ [12727-09-21](#) פלוגית נ' פלוני, מיום 13.6.23, ס' 70 לפסק הדין).

68. התובעת הוסיפה וטענה כי גם הבאתם לעולם של שני ילדים נוספים ורכישת דירה משותפת מלמדים על כוונת הצדדים לבטל את ההסכם. כל הנקוב לעיל יפה אף לטענות אלה. ההסכם משקף צפייה של הצדדים לשוב לשלום בית, לצד אפשרות ששלום הבית לא יעלה יפה. הצדדים לא הגבילו את תקופת שלום הבית בסד זמנים או בתנאים אחרים, והיא תפקע רק באמצעות הודעת אחד הצדדים על רצונו להתגרש. הבאת ילדים והגדלת התא המשפחתי הם חלק בלתי נפרד מחיי משפחה משותפים ואינם עומדים בסתירה להסכם. הוא הדין ביחס לאפשרות כי בני הזוג יבקשו להוסיף ולצבור רכוש משותף. נכונים הדברים ביתר שאת ביחס לרכישת דירה חדשה, שלא זו בלבד שהיתה צפויה מכללל וכחלק מחיי משפחה תקינים כאמור, אלא צפויה באופן מפורש ומדוקדק תוך הקדשת הוראות מפורשות ביחס לאופן רכישת דירה חדשה, מימונה, זכויות כל אחד מהצדדים בדירה ואופן רישומן, וכלה באופן מכירתה וחלוקת התמורה.

69. על בסיס כל המקובץ לעיל, אני דוחה את טענת התובעת כי ההסכם בטל מתוקף התנהגות הצדדים או מתוקף כל עילה אחרת המוכרת בדין.

שינוי ההסכם בהתנהגות

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 21-06-4061 פלוגית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 21-06-4022 פלוגית נ' פלוני – מזונות קטינים

70. לאחר ביסוס ההכרעה כי הצדדים לא בטלו את ההסכם בהתנהגותם, עולה השאלה האם הצדדים **שינו** את ההסכם בהתנהגותם. סבורני שהתשובה לכך חיובית, ויבואר להלן כי הצדדים בחרו באופן מודע לנהוג בניגוד להסכם, וכי בחירה זו משתקפת באופן מובהק ממעשיהם ומחדליהם, וזאת בכל הקשור לאופן רישום הדירה החדשה.
71. ההסכם צפה כאמור אפשרות שהצדדים ירכשו דירה חדשה. סעיף 24 מתייחס לחלופה בה דירה חדשה תירכש עד תום תקופת השיקום, וסעיף 26 מתייחס לחלופה בה דירה חדשה תירכש לאחר תקופת השיקום. אמנם בנסיבות העניין שבפניי הדירה החדשה נרכשה לאחר תום תקופת השיקום והוראות סעיף 24 אינן חלות בענייננו באופן ישיר. עם זאת, סעיף 26 מחיל את הוראות סעיף 24(ב) ו- 24(ג) גם על הדירה בענייננו. כמו כן, סעיף 24(א) וסעיף 26(א) מאמצים את אותו עקרון, והוא רישום הזכויות בדירה בהתאם ליחס ההשקעה ברכישת הדירה החדשה.
72. אין חולק בענייננו על כך שהדירה נרשמה על שמם של הצדדים בחלקים שווים על אף שהתמורה שולמה מכספים שהיו בידי הנתבע. לטענת הנתבע הוא שמימן את תמורת הדירה החדשה מכספים פרטיים שלו, שאינם משותפים. בין אם היו אלה כספי ירושה או מתנה או כספים שהצטברו בחשבונותיו – כספים אשר לשיטתו מהווים קניינו הפרטי בהתאם להסכם. ואף על פי כן, ובניגוד מובהק לנקוב בהסכם, הזכויות בדירה נרשמו על שם הצדדים בחלקים שווים כאמור.
73. בטרם אפנה למשמעות מעשה זה בזיקה לשאלה כלום היה בכך ביטוי התנהגותי לשינוי ההסכם, יש מקום לחדד ולהפנות זרקור למשמעות המשפטית של אופן רישום הזכויות. משמעות זו חורגת מדל"ת אמות סוגיית שינוי ההסכם. כוחו של רישום הזכויות בפנקס רישום המקרקעין חורג מן המחלוקת בין הצדדים. תוקפו וכוחו הראייתי אינם כפופים להתנהגותם של הצדדים, למצגים כאלה או אחרים, לקיומו של הסכם ביניהם או לפרשנותו. רישום הזכויות מהווה עוגן ונקודת מוצא איתנה לכל מחלוקת ביחס לזכויות, וכל הטוען כנגד הרישום, וכי אינו משקף את מצב הזכויות בנכס, נדרש לעמוד ברף שכנוע משמעותי, העולה על הרף המקובל במשפט האזרחי.
74. סעיף 125(א) לחוק המקרקעין, התשכ"ט-1969 מורנו כי **"רישום בפנקסים לגבי מקרקעין מוסדרים יהווה ראיה חותכת לתכנון"**. נקודת המוצא של הדין היא שלתובעת נתונות מחצית הזכויות בדירה, בהתעלם משאלת אופן מימון רכישת הדירה. יצוין כי לא נרשמה כל הערה על זכויות מי מהצדדים ביחס לאופן המימון או ביחס להוראות ההסכם. בתי המשפט מקפידים בשמירה על חוסנו הראייתי של רישום הזכויות:
- "כאשר בית המשפט נדרש לתובענה בעניין זכויות הרשומות במרשם, נקודת המוצא היא שהרישום משקף נאמנה את זכויות הצדדים [...] בענייננו הנטל להוכיח, כי הנתבעת איננה**

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 4061-06-21 פלוגית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 4022-06-21 פלוגית נ' פלוני – מזונות קטינים

בעלת הזכויות בבית מוטל על כתפי התובעים – בבחינת המוציא מחברו עליו הראיה. במקרה
דנן, המדובר בנטל כבד מהרגיל, עת עסקינן בטענה כנגד זכות הרשומה במרשם המקרקעין,
המהווה כאמור ראיה חותכת לתכנון (ההדגשה אינה במקור) (תמ"ש (ת"א) 28023-07-19 א. ע
נ' פ. ח. ע, מיום 15.5.24, ס' 34-35; ר' גם תמ"ש (ת"א) 4850/99 ח.ח נ' ח.ש, מיום 3.9.2006;
תמ"ש (ב"ש) 49173-06-11 מ.א נ' מ.א, מיום 24.8.14; תמ"ש (נצ') 3011-07-19 ל.א נ' מ.א, מיום
26.11.15; תמ"ש (נצ') 46720-06-13 ע' נ' ג', מיום 20.3.18).

75. אני מוצאת שפעולת רישום הזכויות בענייננו, המנוגדת באופן מובהק להוראות ההסכם, מהווה ראיה
מוחשית וישירה להסכמת הצדדים לשנות מן ההסכם, ולראות בדירה החדשה כנכס משותף, בהתעלם
מאופן המימון. הסכמה זו קיבלה ביטוי מוחשי מובהק באמצעות רישום הזכויות באופן בו נעשה.
בענייננו, ביטוי זה מגלם בתוכו את ידיעת הצדדים לגבי הוראות ההסכם, ורצונם המפורש לסגת
מהוראת ההסכם ביחס לרישום. אני מוצאת כי אופן הרישום מעמיד את התובעת ברף השכנוע ורף
הראיה הנדרשים לשם הוכחת שינוי ההסכם ביחס לדירה החדשה.

76. ודוק. אין זו אך הסכמה המשתמעת מתוך התנהגות הצדדים, שנמנעו במחדל מלנהוג לפי ההסכם
ופעלו במעשה בניגוד לו. סבורני שיש לראות ברישום הזכויות בנסיבות העניין חיזוק ראייתי בכתב,
מעין-ראיה חפצית בעלת משקל להסכמת הצדדים בהקשר זה.

77. הנתבע היה עקבי בגרסתו ביחס לרישום הזכויות בדירה החדשה, ולא היה בה לסתור את טענות
התובעת. סבורני על משקל קל וחומר כי לא היה בגרסתו כדי להוכיח שרישום הזכויות אינו משקף את
מצב הזכויות בפועל.

78. אזכיר כי הנתבע הסביר בתצהירו את אופן הרישום כפרי לחצים מצד הנתבעת לצד רצונו להימנע
מסכסוך עם התובעת, וכלשוננו - "על מנת להימנע מריב במשפחה וזאת לאור לחצים בלתי פוסקים
מצד התובעת שהדירה תירשם שווה בשווה. באותו זמן העדפתי שלום בית על פני מריבות נוספות"
(ס' 9). הנתבע חזר על גרסה זו ביתר שאת בחקירתו:

"ת: בוודאי, את יודעת מה היא הייתה עושה לי ??

ש: איך זה מתיישב??

ת: את יודעת מה היה קורה אם לא הייתי רושם את הדירה על שנינו?? באותו יום למחרת
היה לי גירושין.

ש: ואם הייתי אומרת לך ש[...]

ת: למחרת היה לי טרור וגירושין, זה מה שהיה ליי" (ע' 40, ש' 22; וגם בע' 45, ש' 38).

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 4061-06-21 פלונית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 4022-06-21 פלונית נ' פלוני – מזונות קטינים

79. בגרסתו העקבית הנתבע מאשר כי הצדדים היו מודעים היטב להוראות ההסכם. לגרסתו התובעת היא שבקשה לפעול בניגוד להסכם, והוא הסכים לכך. מבלי לשלול את טענות הנתבע כי עשה כן כדי לרצות את התובעת וכדי לשמור על שלמות התא המשפחתי, אין בכך על מנת לגרוע מגמירת דעתו שלא לנהוג לפי ההסכם ביחס לרישום הזכויות. גם אם הסכים הנתבע לבקשת התובעת תחת מחאה, אין בכך לגרוע מהסכמתו. אחדד כי הנתבע אינו טוען לפגם בהבנתו, להטעייתו או לניצול חולשות כאלה או אחרות מהן הוא סובל. לחילופין אינו טוען שנשחט או איום או כי רצונו החופשי נשלל באופן כלשהו. מודעות זו להוראות ההסכם לצד גמירת דעתו של הנתבע לנהוג בשונה מן ההסכם באופן מובהק, שוללת עוד את טענתו לפיה האמין כי ההסכם "מגן עליו", חרף אופן הרישום שנעשה בניגוד להסכם. טענה זו אינה מתיישבת עם השכל הישר.

80. איני מקבלת את תפיסתו של הנתבע, שעלתה בחקירתו הנגדית, לפי התובעת אמנם רשומה כבעלת מחצית הזכויות בדירה החדשה, אך זכות זו נתונה לה רק וכל עוד הצדדים נשואים. כך כלשון הנתבע:

"ת: כשהיינו נשואים היא יכלה להיות כמו שאני הייתי, כמו שהילדים שלי, גם הילדים שלי לא בעלים ואני אומר לילדים שלי הבית הזה הוא שלכם. אתם יכולים לבוא לפה מתי שאתם רוצים, זה הבית שלכם תמיד, עד סוף החיים שלי,

ש: גם ל[תובעת] היית אומר את זה?

ת: גם ל[תובעת], אם הייתה נשואה לי? כן.

ש: שהבית הזה הוא שלה.

ת: אם היא הייתה נשואה איתי,

ש: כשהיא הייתה נשואה.

ת: אם היא הייתה, כשהייתה נשואה בוודאי, מה, מישהו פעם אמר לה לא להיכנס, או כן להיכנס?

ש: אמרת לה תמיד, הבית הזה הוא שלך.

ת: כשהיינו נשואים, כן" (ע' 45, ש' 24).

81. תפיסה זו מעקרת מתוכן כל ממד של הזכות הקניינית המוגנת באמצעות רישומה על מחצית הזכויות בדירה. זכויות אלה, משנרשמו על פי דין במרשם המקרקעין, אינן תלויות במעמד האישי של הצדדים, ולא הוגבלו באמצעות הערת אזהרה או אמצעי אחר. קבלת גישה זו תשלול את זכותה של התובעת לנהוג מנהג בעלים בדירה החדשה ולמצות את הזכויות הנתונות לה לפי כל דין - לפרק את השיתוף, ליהנות מפירות הנכס, להוריש את הנכס או להעבירו לאחר, בתמורה או שלא בתמורה. חוסנה של זכות הקניין בא לידי ביטוי דווקא שזו מצויה תחת התקפה ובעל הזכויות פונה להגנות המוענקות לו בדין.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 4061-06-21 פלוגית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 4022-06-21 פלוגית נ' פלוני – מזונות קטינים

82. למען שלמות התמונה יצוין כי שינוי ההסכם עליו הסכימו הצדדים, בא לידי ביטוי גם בזיקה לסעיף 26(ב), ובזיקה לטענה אחרת מפי הנתבע, כי רכישת הדירה מומנה מכספים שקיבל הנתבע במתנה. אדון באפיונים של כספי המתנה בהמשך הדברים, אך אפשר להקדים ולומר כי חרף מימון רכישת הדירה מכספי מתנה לכאורה, הצדדים, ולמצער הנתבע, לא פעלו בהתאם להוראות סעיף 26(ב), כדלקמן:

"למען הסר ספק, הרי באם מי מהצדדים יקבל כספים מצד ג' במתנה על מנת לרכוש את 'הדירה החדשה', הרי שערך כספים אלו מתוך סך כספי התמורה בגין רכישת ה'דירה החדשה' ירשם על שם הצד המקבל את אותם כספים במשרד הרישום".

83. רישום הזכויות בניגוד להוראה זו ובזיקה לכספי המתנה להם זכה הנתבע, מהווה סטייה מובהקת מהוראות ההסכם ואף מעקרונותיו. הנתבע ידע היטב כי הוראות ההסכם נועדו בין היתר להגן על כספים שאופיינו כפרטיים, לרבות כספי מתנה. הגנה זו מתבטאת בין היתר בסעיף 26(ב) לעיל שהקנה לנתבע את הזכות להגן על כספי מתנה גם באמצעות רישום הזכויות. עם רישום מחצית הזכויות על שמה של התובעת הנתבע ויתר באופן מודע על הגנה זו בשיעור מחצית הזכויות החדשה. הנתבע לא יכול עוד להישמע בטענה כי האמין שההסכם מגן עליו. הסטייה מסעיף 26(ב) מחזקת אפוא את המסקנה, כי אופן רישום הזכויות משקף הסכמה הדדית כי הדירה החדשה היא בבחינת רכוש משותף, בהתעלם מאופן מימונה.

84. מבלי לגרוע מן הנקוב לעיל, ועל אף שהנתבע לא העלה טענה זו, ניתן להוסיף ולהקשות: כלום לא ניתן לפרש את הוראות ההסכם באופן המבחין בין אופן הרישום לאופן חלוקת התמורה? יטען הטוען, כי הצדדים אמנם שינו את ההסכמה ביחס לאופן רישום הזכויות, אך לא את ההסכמה ביחס לחלוקת התמורה. לכאורה, חלוקת התמורה מוסדרת בסעיף 26(ג), תוך אימוץ המנגנון הנקוב בסעיפים 24(ב) ו- 24(ג). סעיף 24(ב) קובע כי הדירה תימכר למרבה במחיר והתמורה תחולק בין הצדדים **"לפי ערך השקעתו ו/או תרומתו של כל צד"**. הצדדים שבים ומעגנים הסכמה זו בסעיף 26(ג) סיפא.

85. הנה כי כן, הרי שלכאורה אפשר לפרש את ההסכם על דרך דין אחד לרישום ודין אחר לחלוקת התמורה, ובאופן שההסכמה בזיקה לאופן הרישום אינה גורעת מההסכמה בזיקה לאופן חלוקת התמורה. אלא שלא אוכל לקבל פרשנות זו, מפאת הנימוקים המצטברים להלן.

86. ראשית, פרשנות זו מביאה לפגיעה ממשית בזכות הקניין הנתונה לתובעת במחצית הזכויות בנכס. כשם שבואר לעיל, זכותה של התובעת ליהנות מהפירות של קניינה היא מאפיין מרכזי של זכות הקניין ומנהג הבעלים הנובע ממנה. לא אחת מסכים בעל זכויות להתנות בהסכם על פירותיו, ממכר או מהשכרה. כך למשל נהגו הצדדים באופן מפורש ביחס לדמי השכירות שהתקבלו עבור הדירה בעיר (סי')

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 21-06-4061 פלונית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 21-06-4022 פלונית נ' פלוני – מזונות קטינים

23(ד). על התניה מסוג זה להיות ברורה ומפורשת, ואין להסיק את קיומה במשתמע על דרך פרשנות הסכם.

87. שנית, כאמור לעיל, אופן רישום הזכויות בדירה החדשה משקף בענייננו הסכמה כי הדירה החדשה תהיה משותפת על כל המשתמע מכך. כל פירוש אחר אינו מתיישב עם נסיבות העניין או עם השכל הישר. לפי גרסת הנתבע, באופן רישום הזכויות הוא נעתר לבקשתה התקיפה של התובעת לרשום את הזכויות על הדירה של שם הצדדים בחלקים שווים. לשיטתו של הנתבע לא ניתן להפריז בעוצמת התעקשותה של התובעת בהקשר זה, שעלולה היתה להביא ל"טרור" כלשונו, עד כדי גירושי הצדדים. אין בנסיבות אלה מקום להנחה שהתובעת השליכה יתרה על רישום הדירה, אך מנגד היתה אדישה לאופן חלוקת התמורה במקרה של פרידה. כשם שבואר לעיל, בעלותה של התובעת על מחצית הזכויות בדירה החדשה לא סויגה באופן כלשהו. אין כל היגיון בהנחה שכוונת הצדדים התייחסה לרישום גרידא, אך לא לכל הנובע ממנו – מנהג בעלים מלא עד כדי שיעור של מחצית הזכויות לכל אחד מהצדדים. יש לזכור עוד כי ענייננו בזכות קניין בדירת מגורים, שהיא נכס שביחס אליו זוכה זכות הקניין להגנה מיוחדת בפסיקת בתי המשפט.

88. שלישית, מעבר לצורך בהוראה מפורשת לשם שלילת פירות הדירה החדשה חרף אופן רישום הזכויות, צורך הנובע מאפיון זכות הקניין כאמור, סבורני כי יש לראות את ההסכמה ביחס לרישום וההסכמה ביחס לחלוקת התמורה, כהוראות משלימות. גם במישור הלשוני, נוסח ההסכמות והפשט העולה מן הנוסח, מלמדים כי הצדדים יצרו זיקה בין אופן הרישום ובין חלוקת התמורה, כך שהאחד משתקף באחר וכרוך בו. הנוסח מלמד על רצון הצדדים להבטיח כי חלוקת התמורה תיערך בהתאם לאופן הרישום. גם פרשנות קונקרטית של הוראות ההסכם, בהתעלם מחוסן הזכות הקניינית המוגנת, אינה יכולה להוביל לאבחנה בין הסכמת הצדדים ביחס לאופן הרישום לבין הסכמתם ביחס לחוקת התמורה.

89. אמור מעתה, כי הסכמת הצדדים לנהוג בניגוד להסכם ביחס לאופן רישום הדירה החדשה, ולרשום את הזכויות בה בחלקים שווים, מהווה הסכמה לשיתוף בדירה על המשתמע מכך, ללא סייג ומבלי לגרוע מכל ממד של מנהג בעלים ומכל זכות הצומחת מזכות הבעלות.

90. מבלי לגרוע מן הדברים, המסקנה אליה הגעתי מתיישבת עוד עם העמדה העקרונית שאימצה הפסיקה, בהמשך לחוסן שמוענק בדין למרשם הזכויות במקרקעין. לפי עמדה זו, מקום בו נכס נרשם על שמם של בני-זוג בחלקים שווים, גם התמורה עבור הנכס או שוויה יחולקו בחלקים שווים בין הצדדים, בהתעלם מאופן מימון הרכישה, גם אם אחד הצדדים מימן יותר ממחצית העלות או את כולה. ההלכה הונחה בעניין "דקר" ביחס לידועים בציבור (ע"א 66-88 תמר דקר נ' פליקס דקר, מג(1) 122) ולימים הוחלה גם על רקע משטר חוק יחסי ממון:

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 4061-06-21 פלוגית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 4022-06-21 פלוגית נ' פלוני – מזונות קטינים

היטיבה לסכם את ההלכה כבוד הנשיאה שלי אייזנברג :

"על פי הדין הנוהג, הרישום בפנקסי המקרקעין משקף את זכויות הבעלות, ואין נפקות לשיעור תרומת מי מהצדדים, או למקורות הכספים העודפים שהושקעו. על כן, ככלל, כאשר נכס רשום על שם הצדדים בחלקים שווים, לא תשמע הטענה, כי אחד מהם השקיע יותר ברכישתו. רישום הזכויות חלקים שווים, בשים לב לשיעור תרומה משמעותי יותר של אחד מהצדדים, יש בו אף כדי ללמד שאותה תרומת יתר, היא בגדר וויתור של אותו צד על זכויות יתר בנכס. סכום אותו שילם צד מעבר לשווי זכויותיו הרשומות בדירה, נראה כמתנה שניתנה לצד השני, ולאחר הפרידה אין הוא זכאי לחזור בו מן המתנה" (תמ"ש (חי') 20738-09-17 נ' ח' נ' ב' ח', מיום 27.5.24; תלה"מ (נצ') 45585-09-20 א. ז' א. ע, מיום 25.11.24; עמ"ש (חי') 26687-01-24 פלוגית נ' פלוני, מיום 28.5.24).

91. הנה כי כן, אין מקום לאבחנה בין אופן הרישום לבין חלוקת התמורה. כך במישור המהותי והן במישור הלשוני, וכך במישור העובדתי וההגיון והשכל הישר שיש לייחס להתנהגות הצדדים. כאמור, מסקנה זו מתיישבת עם הדין והפסיקה.

92. אמנם, כמפורט לעיל, הצדדים שינו בהתנהגותם את הוראות ההסכם הנוגעות לדירה החדשה, אולם יובהר, כי אין בכך כדי להשליך על יתר הוראות ההסכם העומדות בעינן. אין לחדד שתלאות החיים מביאות לשינויים מהותיים בחייהם של בני זוג, וכך בענייננו. הצדדים חוו משבר שהניב הסכם, שלאחריו הוסיפו הצדדים לחיות יחדיו שנים ארוכות והרחיבו את משפחתם. דירתם בעיר נמכרה, שלא על רקע גירושין; הצדדים התגוררו בשכירות והתובעת פתחה גן ילדים; נרכשה דירת מגורים חדשה למגורי המשפחה; והצדדים הביאו לעולם שני ילדים נוספים. בטוחני שמדובר ברשימה חלקית. אלא שכאמור לעיל, התרחשויות אלה, גם אם נקבלן כמשמעותיות, אינן מנוגדות להסכם והן בתחום הציפיה של כל מי שקושר גורלו עם אחר לשם הקמת משפחה. באותה נשימה, התרחשויות אלה אינן גורעות מכוחו של ההסכם או מתוקפו. הצדדים הסכימו לשנות מן ההסכם, מתוך מודעות מלאה לכך, באופן נקודתי וביחס לדירה החדשה בלבד. לאחר שינוי זה הוסיפו לחיות יחדיו כ- 6 שנים נוספות במהלכן הוסיף ההסכם בכללותו לעמוד בתוקפו, ולא היה כל מעשה או מחדל מצד הצדדים כדי ללמד אחרת.

93. האמור הוא בבחינת למעלה מן הצורך. גם במידה וימצא כי ההסכם בטל ומבוטל, הרי שהדינים הרלוונטיים יתפסו את הבכורה – חוק יחסי ממון וחוק המקרקעין. מקום בו נרשמה הדירה על שם של הצדדים בחלקים שווים והיא בבחינת נכס משותף, ומקום בו הצדדים קבלו על עצמם את עקרונות חוק יחסי ממון ואיזון משאבים בין כלל נכסי בני הזוג, תוך החרגת נכסים שניתנו במתנה וירושה – הרי שביטול ההסכם יניב תוצאה מעשית זהה לתוצאה אליה הגענו, מבלי להצהיר על ביטול ההסכם.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 4061-06-21 פלוגית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 4022-06-21 פלוגית נ' פלוני – מזונות קטינים

איזון משאבים

94. ההסכם עומד כאמור בתוקפו, למעט ההוראות המתייחסות לרישום הזכויות וחלוקת תמורת מכירת הדירה החדשה במקרה של גירושין לאחר תום תקופת השיקום. לשון אחר, הצדדים לא שינו מהוראות ההסכם בכל הנוגע לאיזון המשאבים, ודובקים שניהם בהוראותיו בסוגייה זו.

95. הצדדים אינם חולקים על כך, כי על איזון המשאבים בענייננו להיערך בהתאם להוראות סעיף 25(א), שעה שגירושי הצדדים מתרחשים לאחר תום תקופת השיקום. הוסכם כי בנסיבות אלה "הרי שהצדדים יתחלקו ביניהם בחלקים שווים בכל זכויותיהם ו/או בכל כספיהם, ו/או בכל נכסיהם (לרבות ה'דירה') שנרכשו מיום נישואיהם, ועד מתן 'הודעת גירושין' [...] לרבות זכויותיהם ממקום העבודה [...] וכל הזכויות מכל סוג שהוא שנצברו בחשבון בנק מכל סוג שהוא שיש לכל אחד מהצדדים ו/או הרשומים על שמו ו/או הרשומים על שמו ביחד עם אחרים, וכל זאת בכפוף לאמור בסעיף 21 להסכם זה" (ס' 25(א)).

96. למען הסר ספק, ה"דירה" המוזכרת בסעיף זה, היא הדירה בעיר, אשר נמכרה בשנת 2008 ואינה חלק ממסת הנכסים העומדים לאיזון.

97. בסעיף 25(ב) הוסכם כי לשם איזון המשאבים יפנו הצדדים לאקטואר לשם עריכת חוות דעת לאיזון כל הזכויות הנקובות לעיל, "לרבות זכויות פנסיה, קופות גמל, ו/או כל זכות אחרת הקיימת ממקום העבודה, וכל זכויות מכל זוג שהוא שיש לכל אחד מהצדדים, הן שרשום על שמו והן שרשום על שמו ביחד עם אחרים, וזאת מיום נישואיהם".

98. ביום 8.8.21 קיבל המותב הקודם את בקשת התובעת למינוי אקטואר לשם עריכת חוות דעת כאמור. בהחלטתו נעתר המותב הקודם לבקשת התובעת להורות למומחה לבחון בין היתר אף את הפרשי ההשתכרות בין הצדדים, מבלי להקדים ולהביע דעה על טענות הצדדים בהקשר זה. בקשת רשות ערעור שהגיש הנתבע על החלטה זו נדחתה ביום 29.11.21. בעקבות כך בית המשפט מינה ביום 9.12.21 את רו"ח ירון ואקנין כאקטואר (להלן – "המומחה")

עיקרי חוות דעת המומחה

99. כמקובל, המומחה העמיד שתי חלופות לאיזון המשאבים. בהתאם לחלופה הראשונה, לאיזון מידי של זכויות הצדדים, שיעור סך זכויותיו של הנתבע נכון למועד הקרע (1.7.21) הוא 1,407,365 ₪. לעומתו

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 21-06-4061 פלוגית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 21-06-4022 פלוגית נ' פלוני – מזונות קטינים

צברה התובעת זכויות בשיעור 65,589 ₪. לשם איזון המשאבים על הנתבע להעביר אפוא לידי תובעת סך של 670,888 ₪ (ללא רכיב הפרשי השתכרות).

100. המומחה מצא כי שיעור רכיב הפרשי השכר בנסיבות העניין הוא 212,590 ₪. ככל שיפסק רכיב זה לטובת התובעת, תזכה לתשלום מידי לשם איזון המשאבים בסך כולל של 883,478 ₪.

101. בהתאם לחלופה השניה, לאיזון הזכויות ביום פקיעה, יעביר הנתבע לידי התובעת באופן מידי סך של 60,958 ₪ (בזיקה לקרן השתלמות), ויתר הזכויות תאוזנה בגיל פרישתו של הנתבע. לגבי כל אחת מהקרנות וקופות הגמל נקב המומחה בשיעור העברה לטובת התובעת לשם רישום זכויותיה בקרנות השונות בהתאם [לחוק לחלוקת חיסכון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו, תשע"ד-2014](#).

102. בהתאם לחלופה זו, לשם איזון פערי ההשתכרות, ישלם הנתבע לידי תובעת סך של 5,190 ₪ בחודש, מחודש 7/2022 ועד 6/2026.

אפיון המחלוקת

103. הצדדים אינם חלוקים על אופן איזון המשאבים שקבלו על עצמם בהסכם, שעקרונותיו תואמים את מנגנון איזון המשאבים הנקוב [בסעיפים 5\(א\) ו-6 לחוק יחסי ממון](#). בהקשר זה אעיר כי איני מקבלת את טענת הנתבע כי הצדדים קבלו על עצמם בהסכם "הפרדה רכושית מלאה" (ס' 21-22 לתצהירו). טענה זו אינה מתיישבת עם הוראות סעיף 25 להסכם, במסגרתו הצדדים אימצו את עקרונות איזון המשאבים. יתכן שבית המשפט היה מגיע למסקנה שונה במידה שהסכסוך היה מתעורר בעיצומה של תקופת השיקום מתוקף ההסכם. במקרה זה הסעיף הרלוונטי הוא סעיף 22 שאכן מצביע על הפרדה רכושית כלשון הנתבע – "הרי שכל הזכויות מכל מין וסוג שהוא כולל קרנות, קופות גמל מכל מין וסוג שהוא, חשבונות בנקים, חסכונות, פנסיות, ביטוחים מכל סוג ומן שהוא הרשומים על שם מי מהצדדים ו/או הרשומים על שם שניהם, יהיו שייכים על שם אותו צד עליו הם רשומים". מנגנון זה שונה באופן מובהק מזה הנקוב בסעיף 25(א), הקובע ש"הרי שהצדדים יתחלקו ביניהם בחלקים שווים בכל זכויותיהם ו/או כספיהם [...]".

104. שנית, יש לתת עוד את הדעת להוראות סעיף 19, תחת הכותרת "חשבונות הבנקים", כדלקמן:

"19א כל אחד מהצדדים ישאר בעליו של חשבונות הבנק הרשומים על שמו ויהא אחראי בגינם.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 21-06-4061 פלונית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 21-06-4022 פלונית נ' פלוני – מזונות קטינים

19ב הבעל מתחייב לשלם את יתרת החובה אשר בחשבון האישה בבנק [...] בסך 20,000 ₪,
וזאת מיד לאחר אישור הסכם זה [...].

105. הוראות אלה הוצבו בהסכם תחת תיאור הסכמות הצדדים במקרה של גירושין, בהתעלם ממועד
הודעת הגירושין, בין אם נמסרה לפני תום תקופת השיקום או אחריה. מי מהצדדים לא העלה טענה
זו, אך אפשר להקשות האם הוראה זו עומדת בסתירה לכאורה להוראות סעיף 25, ולאיזון המשאבים
שהצדדים קיבלו על עצמם? כזכור הוסכם בסעיף 25(א) כי הצדדים יחלקו ב - "כל הזכויות מכל סוג
שהוא שנצברו בחשבון בנק מכל סוג שהוא שיש לכל אחד מהצדדים [...]" (ס' 25(א)).

106. סבורני שהתשובה שלילית. יש לראות את הוראות סעיף 19 כהסכמה על הפרדת חשבונות בנק. אין
חולק שהצדדים לא פעלו באמצעות חשבון משותף. קריאת סעיף 19(א) באותה נשימה עם סעיף 19(ב)
מחזקת פרשנות זו, ומוסיפה לאפיון ההוראה ככזו המגינה עד כל צד מפני יתרות חובה או חובות
לסילוק בחשבונותיו של האחר. הוראה זו אינה עומדת בסתירה להוראות סעיף 25, לפיהן הכספים
שצבר כל צד בחשבונותיו יאוזנו, ככל שהצדדים יתגרשו לאחר תקופת השיקום. ככל שקיים ספק
ביחס לכוונת הצדדים, הצדדים הצהירו הדדית בסעיף 25(ד) כדלקמן:

"למען הסר ספק, הצדדים מסכימים ביניהם להתחלק בזכויותיהם ו/או כספם בכלל
ובזכויותיהם ו/או בכספם ממקומות עבודתם בפרט בחלקים שווים, וזאת כאמור רק במידה
ויחליטו להתגרש זה מזה ו/או מי מהם יחליט להתגרש מהצד האחר, לאחר תום 'תקופת
השיקום' כמפורט בסעיף 2 להסכם זה".

107. אין מחלוקת כי הצדדים פעלו בהתאם להוראות סעיף 19 במהלך נישואיהם. הנתבעת אישרה כי "אף
פעם לא היה לנו חשבון משותף", וכי "לא ידעתי אף פעם כמה מרוויח, מה הוא מקבל, כמה יש לו
בחשבון בנק, כלום" (ע' 20, ש' 18; וגם בע' 21, ש' 26).

108. אמור מעתה כי הצדדים הסכימו כי כל צד יהיה אדון לחשבונות הבנק שלו ואחראי לחובותיו בזיקה
לחשבונותיו. עם זאת הצדדים הסכימו כי במקרה של גירושין לאחר תום תקופת השיקום "יאזנו
ביניהם בחלקים שווים" את כל זכויותיהם, לרבות הכספים "שנצברו בכל חשבון בנק מכל סוג". יש
לחדד כי הנתבע אינו כופר בהכרח במנגנון זה, או בחובתו לפי ההסכם לאזן את יתרות הזכות
שבחשבונותיו, אלא שלטענתו אין לאזן את הכספים שבחשבונותיו מתוקף סעיף 21 להסכם, כנקוב
בסיפא לסעיף 25(א). לדבריו כספים אלה ניתנו בירושה ו/או במתנה ואינם בני-איזון.

109. מבלי לגרוע מן האמור, אציין כי גם במידה והייתי מוצאת כי קיימת סתירה בין לשון סעיף 19(א) לבין
לשון סעיף 25(א), הייתי מוצאת כי ההוראה האחרונה גוברת, בהיותה הסדר ספציפי ומיוחד לעומת

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 21-06-4061 פלונית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 21-06-4022 פלונית נ' פלוני – מזונות קטינים

ההסדר הכללי המשתקף מלשון סעיף 19(א). הצדדים הקפידו לעמוד על ייחוד ההוראה והוסיפו בסעיף 25(ד) "למען הסר ספק" כלשונם, כי הסכמתם לחלוקת הזכויות ואיזון המשאבים עומדת "רק במידה ויחליטו להתגרש זה מזה [...] לאחר תום 'תקופת השיקום'". אפשר למצוא חיזוק נוסף לאפיון ההוראה בסעיף 25(א) כהסדר מיוחד לעומת סעיף 19(א), בכך שסעיף 25(א) נדרש להוראות משלימות ביחס למיני אקטואר ואפיון הזכויות לאיזון (ס' 25(ב)); ביחס לגילוי מידע (ס' 25(ג)); וביחס לזיקה בין איזון המשאבים לבין מכירת הדירה בעיר (ס' 25(ה) – (ז)).

110. שלישית, לשם בירור המחלוקת הנוגעת לכספי המתנה והירושה הנטענים, יש לחדד כי הנתבע חזר בו מכל טענה לפיה חלק מהכספים שקיבל מאמו או מהוריו במתנה, היו למעשה הלוואה.

"ש: [...] אתה טוען לשתי הלוואות, נכון? אחת על סך של 300 אלף שקלים שניתנה לפני 2004, לפני הסכם הממון והשנייה 315 אלף שקלים בשנת 2015, נכון? [...]"

ת: מה זה הלוואות? זה כספים שקיבלתי מההורים שלי. דובר ברמיזה שזה כאילו הלוואה, אבל בתכלס בסוף זה לא....

ש: זה לא מה?

ת: זה לא הוחזר וזה לא.... [...] בינתיים אמא שלי גם נפטרה ואבא שלי נפטר" (ע' 23, ש' 20).

"ש: הבנתי. אז בעצם אתה אומר שזה מתנה, זה בכלל לא הלוואה.

ת: זה הלוואה שבעצם הפכה להיות מתנה כי אמא שלי נפטרה ואבא שלי נפטר ולא החזרתי את זה, אז זה בעצם...." (ע' 26, ש' 30).

"ש: [...] ומה הסיבה שבעצם עד מועד הפטירה של אימך לא החזרת את הכספים?

ת: כי לא לחצו עליי להחזיר ולא החזרתי.

ש: יש איזשהו הסכם הלוואה שערכתם?

ת: לא יודע אם יש משהו.

ש: אתה לא יודע או שאין?

ת: לדעתי זה היה בעל פה. לא משהו כתוב" (ע' 28, ש' 5).

111. אמור מעתה כי אין מקום לסווג חלק מכספי המתנה כ"הלוואה". מעבר לחזרת הנתבע מהטענה, לא הוצגו סימוכין לאפיון העברה כספית כלשהי כהלוואה. אציין כי לא נעלמה מעיני טענת הנתבע בחקירתו, לפיה קיים סכסוך לכאורה ביחס לעיזבון אמו המנוחה (ע' 27, ש' 4 ואילך). הנתבע רמז, אך לא טען במפורש, כי בעקבות הסכסוך, המתנות, או חלקן, עלולות להיות מסווגות כ"הלוואה" שהוא יחויב להשיבה לעיזבון. לא אוכל לקבל טענה זו, שנטענה באופן רפה במהלך החקירה. לדבריו "יש שם

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 4061-06-21 פלוגית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 4022-06-21 פלוגית נ' פלוני – מזונות קטינים

1 סכסוכים בקטע הזה. אבל זה לא רלוונטי לפה" (שם, ש' 9) ו - "יש שם בעיות" (שם, ש' 13). הנתבע
2 לא סיפק פרטים ולא צירף סימוכין כלשהם ביחס לסכסוך הנתבע – ככל שקיים.

3
4 112. אם כן, ולשם ההכרעה באופן איזון המשאבים, יש לברר את הסוגיות הבאות:

5 א. הטענות ההדדיות ביחס לכספי מתנה ו/או ירושה;

6 ב. איזון יתרות הזכות בחשבונות הצדדים;

7 ג. טענת התובעת לזכאותה לפיצוי בגין הפרשי השתכרות;

8 ד. משיכות מזומן הדדיות בסמוך למועד הקובע;

9 ה. זכאות התובעת לתשלום דמי שימוש;

10 ו. איזון שווי הרכב.

כספי מתנה וירושה

11
12
13
14 113. כאמור לעיל, בסעיף 25(א) להסכם, הצדדים הסכימו לאיזון משאבים, בין היתר ביחס ל"כל הזכויות
15 מכל סוג שהוא שנצברו בחשבון בנק מכל סוג שהוא שיש לכל אחד מהצדדים". חוות דעת המומחה
16 התייחסה לאיזון המשאבים ביחס לכלל הזכויות של הצדדים, למעט יתרות בחשבונות הבנק של
17 הצדדים, וזאת על רקע טענות הנתבע ביחס לכספי הירושה והמתנה. המומחה בדק את יתרות
18 הצדדים בחשבונותיהם נכון למועד הקובע. בביאור לחוות הדעת ציין כי חשבונה של התובעת היה
19 במועד הקובע ביתרת זכות של 23,701 ₪. יתרת הזכות בחשבונו של הנתבע במועד הקובע היתה
20 404,769 ₪ (ביאורים מס' 8-9 בעמ' 12-13 לנספח הביאורים). המומחה לא העמיד כספים אלה במסת
21 הנכסים לאיזון נוכח טענות הנתבע כאמור. כמצוין בנספח הביאורים, הנתבע טען בפניי המומחה כי
22 הכספים שבחשבונו אינם בני-חלוקה, הואיל ומקורם במתנות וירושות, אשר לפי ההסכם מהווים
23 קניינו הבלעדי (שם, שם).

24
25 114. הנתבע העמיד בפניי בית המשפט והמומחה חישוב מפורט של כספים אלה. בתצהירו נוקב הנתבע בסך
26 של 794,067 ₪, כ"סך כולל" לו זכה מהוריו במתנה וירושה, לפי הפירוט הבא:

27
28 א. 315,000 ₪ שניתנו לו במתנה מהוריו ביום 24.2.2015;

29 ב. 300,000 ₪ שניתנו לו במתנה מאמו טרם כריתת ההסכם ומוזכרים בסעיף 21(ב) להסכם;

30 ג. 172,760 ₪ מירושת אביו ז"ל, באמצעות המחאה, מיום 3.12.2001;

31 ד. 2,398 ₪ פדיון מניה מעיזבון אביו ז"ל, ששולמו ביום 26.1.2017;

32 ה. 3,909 ₪ פדיון מניה מעיזבון אביו ז"ל, ששולמו ביום 24.6.2018.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 4061-06-21 פלוגית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 4022-06-21 פלוגית נ' פלוני – מזונות קטינים

סה"כ : 794,067 ₪.

115. ככל שירדתי לסוף דעתו של הנתבע, לשיטתו עומדים לזכותו כל הכספים שקיבל במתנה או ירושה, כסכום קשיח, כנתון אבסולוטי העומד לזכותו ומשקף את כספי המתנה והירושה המוגנים לכאורה בהסכם. לשיטתו יש להכיר בסך כולל של 794,067 ₪ כנתון שנוקף לזכותו לשם איזון המשאבים בין הצדדים ואיזון היתרות בחשבונות הבנק. כאמור בסיכומי, עותר הנתבע לקבוע כי הסך האמור שניתן **"לנתבע בלבד ע"י הוריו לחשבונו שייכים לו בלבד"** (ס' 69).

116. איני רואה עין בעין עם הנתבע. הקושי בטענות הנתבע אינו טמון בפרשנות ההסכם, שנוקט בלשון ברורה ומקנה לנתבע כספים שקיבל בירושה או במתנה. הקושי טמון בכך שלא נמצא בסיס להנחה שבבסיס טענות הנתבע, שמקור הכספים שנתרו בחשבונו במועד הקובע הוא מכספי מתנה וירושה. הנתבע לא הצביע על כל דרך בה ניתן לאתר בהצלחה את כספי הירושה והמתנה מתוך כלל הכספים שהיו בחשבונו במועד הקובע. אחדד כי לשיטתו של הנתבע, כספי ירושה ומתנה לא יאוזנו בין הצדדים, לעומת כל סכום אחר המצוי בחשבונו ואשר מקורו אינו ממתנה או ירושה. לשיטתו של הנתבע עוד, כספי מתנה וירושה להם הוא זכה טרם רכישת הדירה החדשה בשנת 2015, שימשו כולם לרכישת הדירה החדשה. להלן אבאר את הדברים.

117. לתצהירו צירף הנתבע מסמך בנקאי, ובו פירוט העברות שבוצעו לחשבונו (נס' ב'). אפשר לזהות בו את ההענקות אותן מנה הנתבע ככספי מתנה וירושה כמפורט לעיל – למעט הענקת הסכום בשיעור 300,000 ₪ שניתן לפני כריתת ההסכם, ומוזכר בו. ניתן לאתר עוד בפירוט זה את ההפקדות שבוצעו לחשבון במועדים בה נרכשה הדירה החדשה במהלך שנת 2015 – לרבות העברת סך של 315,000 ₪ כאמור מאמו של הנתבע וסכומים נוספים שהעביר לחשבון זה ממקורותיו – בין חודש 2/2015 לחודש 11/2015. פירוט זה תואם את אישורי ההעברה מחשבונו של הנתבע אל המוכר במועדים חופפים.

118. הנתבע טוען כי כל כספי המתנה והירושה, סך כולל לדבריו בשיעור 794,067 ₪ כאמור, שימשו לרכישת הדירה החדשה. לדבריו בתצהירו, **"זכותי המלאה להשקיע את הכספים אותם קיבלתי מהוריי במתנה/בירושה באופן בו אבחר. אני בחרתי להשקיע את המשאבים האמורים בדירת מגורים"** (ס' 28).

119. הנתבע הוסיף וחייד טענה זו בחקירתו הנגדית, וטען כי מלכתחילה הכספים מהוריו ואמו, לרבות סך של 300,000 ₪ המוזכר בהסכם והוענק לו לפני ההסכם, נועדו לרכישת דירה:

"ת: הכספים האלה בעצם התקבלו מההורים שלי במטרה, הם רצו שאני אקנה דירה."

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 21-06-4061 פלונית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 21-06-4022 פלונית נ' פלוני – מזונות קטינים

ש: בשנת 2004.
ת: גם לפני, כן, הם רצו גם לפני זה. הם רצו, מבחינת ההורים שלי זה איך שהתחתנו, תיקנו
דירה" (ע' 24, ש' 11).

ת: כי דבר ראשון כן תכננו לקנות כל הזמן דירה, מה זה לא תכננו?
ש: כל הזמן?
ת: בוודאי, מה? זוג שמתחתן קונה דירה, ככה אני התרגלתי מאז ומתמיד, ככה ההורים שלי
רגילים" (ע' 27, ש' 17).

120. הנתבע מאשר אפוא, כי את כל כספי המתנה והירושה שניתנו לו עד למועד רכישת הדירה החדשה,
הוא כילה לשם רכישתה, וכי על כספים אלה, הוסיף כספים שמקורם אינו מתנה או ירושה. כך
כלשונו:

ש: [...] איך מימנת את היתרה? 905 אלף, כמעט מיליון שקלים, איך מימנת? לקחת
הלוואה, איך מימנת את היתרה?
ת: היו לי גם כספים לפני החתונה שהיו לי.
ש: איפה זה כתוב? למה זה לא מוזכר בהסכם הממון?
ת: זה לא מוזכר" (ע' 30, ש' 12).

ש: כמעט מיליון שקל, 905033 שקלים.
ת: היה לי סדר גודל, בסביבות 500 אלף שקל.
ש: או-קיי, אז נשארה יתרה של עוד 300 אלף שקלים, איך מימנת?
ת: תראי, גם הכספים האלה קיבלו ריבית, אל תשכחי.
ש: אז אני שואלת,
ת: את שואלת איך, אז יש ריביות ויש דברים.
ש: איך קנית את הבית מעבר לכספים שאתה טוען שקיבלת כהלוואה, כמתנה, כירושה?
ת: אז אני אומר, כמה הפער? הכספים האלה גם קיבלו ריביות,
ש: כמה ריביות? 300 אלף שקלים?
ת: בוודאי, יותר אפילו. היו תקופות שהיה פה אינפלציה, ריביות מטורפות" (ע' 30, ש' 23).

121. יוצא אפוא, לשיטתו של הנתבע, כי לאחר רכישת הדירה, כל סכום המצוי בחשבונותיו אינו בבחינת
כספי ירושה או מתנה - למעט שתי הפקדות שמקורן מפדיון מניה מעיזבון אביו ז"ל: 2,398 ₪ ששולמו
ביום 26.1.2017, ו- 3,909 ₪ ששולמו ביום 24.6.2018 – מועדים המאוחרים לרכישת הדירה החדשה.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 21-06-4061 פלוגית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 21-06-4022 פלוגית נ' פלוני – מזונות קטינים

122. מקום בו טוען הנתבע כי מימן את רכישת הדירה החדשה תוך שימוש **בכל** כספי המתנה והירושה שעמדו לרשותו באותה עת, ומצביע על שתי ההפקדות דלעיל ככספי הירושה או המתנה היחידים להם זכה לאחר רכישת הדירה, המסקנה המתבקשת היא כי למעט צמד ההפקדות האמורות, כל הכספים שהיו מצויים בחשבונו במועד הקובע, הם כספים בני איזון בהתאם להסכמה שהצדדים קבלו על עצמם בסעיף 25(א) באופן מפורש. אכן, יש להפחית מהכספים העומדים לאיזון כספי מתנה וירושה שקיבל הנתבע בהתאם לסעיף 25(א) סיפא, לאמור איזון הזכויות "**בכפוף לאמור בסעיף 21 להסכם זה**". נחה דעתי כי מהראיות שהציג הנתבע, על בסיס טענותיו ולשיטתו, הסכומים אותם יש להפחית מהסכום העומד לאיזון, הם 2,398 ₪ ו- 3,909 ₪ בלבד.

123. למען הסר ספק אוסיף כי משעה שהוסכם בין הצדדים כי הדירה החדשה תהיה משותפת והזכויות בה נרשמו בחלקים שווים על שם שני הצדדים – כפי שנומק לעיל באריכות – הנתבע אינו יכול להשיב את הגלגל לאחור ולזכות מחדש בכספי המתנה והירושה. כאמור לעיל, זכותה של התובעת בדירה החדשה היא זכות קניינית שאין לרוקנה מתוכן, ואין לקבל את האבחנה שביקש לייצר הנתבע בין זכות הקניין הרשומה לבין זכאות התובעת לפירות המלאים של אותה זכות. אשוב בשנית אל ההלכה המשפטית עליה עמדתי לעיל, ולפיה "[...] **כאשר נכס רשום על שם הצדדים בחלקים שווים, לא תשמע הטענה, כי אחד מהם השקיע יותר ברכישתו. רישום הזכויות חלקים שווים, בשים לב לשיעור תרומה משמעותי יותר של אחד מהצדדים, יש בו אף כדי ללמד שאותה תרומת יתר, היא בגדר וויתור של אותו צד על זכויות יתר בנכס. סכום אותו שילם צד מעבר לשווי זכויותיו הרשומות בדירה, נראה כמתנה שניתנה לצד השני, ולאחר הפרידה אין הוא זכאי לחזור בו מן המתנה**" (תמ"ש (חי') [20738-09-17](#) [09-17](#) נ' ח' נ' ב' ח', מיום 27.5.24).

124. אוסיף ואציין כי לא מצאתי מקום לפקפק במקור כספים שקיבל הנתבע לטענתו מירושת אביו ז"ל ומעוזבונו, על רקע טענות התובעת בהקשר זה. מצאתי את תשובותיו של הנתבע בחקירתו הנגדית מניחות את הדעת. כך ביחס לכספי ירושת אביו ז"ל שניתנו באמצעות המחאה מאמו (ע' 29, ש' 10), וכך לגבי ההפקדות פרי פדיון המניות מעוזבון אביו ז"ל (ע' 32, ש' 3). כמו כן, ההסכם אינו מבחין בין כספי מתנה לבין כספי ירושה, ודינם זהה בין אם מקורם מעוזבון אביו ובין אם ניתנו מאמו ז"ל במתנה.

125. למען שלמות התמונה אציין עוד כי איני מקבלת את טענת התובעת לפיה היא זכאית למחצית הכספים בחשבונו של הנתבע, לרבות כספי ירושה ומתנה, הואיל והופקדו בחשבון בנק אליו הופקד גם שכרו של הנתבע. גם אם אניח, מבלי לקבוע ממצא, כי חשבון בנק אליו מופקד שכר מעבודה נושא סממנים של כוונת שיתוף, לא די בעקרון זה לעניינינו. בהסכם בין הצדדים אין הנחה עקרונית של שיתוף בחשבונות. ביחס לגירושין במהלך תקופת השיקום, נקטו הצדדים בפירוש בהפרדה ביחס לחשבונות הבנק. שנית, ובהמשך לכך, הצדדים ייחדו הוראה בהסכם להסכמתם כי ינהלו חשבונות בנק נפרדים (ס' 19). יש

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 21-06-4061 פלונית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 21-06-4022 פלונית נ' פלוני – מזונות קטינים

בכך להקשות על ביסוס הנחה כי הפקדת שכר לחשבון בנק נושאת עמה סממנים של שיתוף החשבון. שלישית, אין מדובר בענייננו בהפקדת שכר לחשבון משותף, שיכולה לגרור טענה לכוונת שיתוף בשכר כמו גם בהפקדות אחרות, כי אם לחשבון פרטי, כל שכן חשבון שיוחד בהסכם לנתבע כאמור. אמור מעתה, כי התובעת זכאית לאיזון יתרות הזכות בחשבוניות הצדדים, נכון למועד הקרע ומתוקף הוראות ההסכם ועל פי הוראותיו, ולא כפועל יוצא של הפקדת שכרו של הנתבע לחשבונו.

משיכות כספים בסמוך למועד הקובע

126. המומחה בחן את חשבוניות הצדדים ונתן דעתו לטענות ההדדיות ביחס למשיכות כספים ששני הצדדים ביצעו מחשבוניותיהם בסמוך למועד הקובע (1.7.2021). התובעת משכה מחשבונה לפני המועד הקובע סכום כולל של 20,000 ₪ בחודש 4/2021, וסכום כולל של 14,000 ₪ בחודש 5/2021. הנתבע משך מחשבונו לפני המועד הקובע, בחודשים 3-6 לשנת 2021, סך כולל של 32,000 ₪ (במשיכות בסך 4,000 ₪ כ"א (ע' 12-13 לנספח הביאורים בחוות הדעת). המומחה לא העמיד סכומים אלה לאיזון המשאבים, נוכח טענות הצדדים.

127. טענות התובעת בהקשר זה יצאו מתוך ההנחה, שחשבונו של הנתבע כמוהו כחשבון משותף, הואיל והפקיד אליו את שכרו. כמצוין לעיל, לא קיבלתי טענה זו. שנית, במועד הקובע עמדה יתרת הזכות בחשבונו של הנתבע על סך 404,769 ₪ כאמור, סכום העולה עשרות מונים על הסכום שבמחלוקת. נסיבות אלה אינן מצביעות על ניסיון מצד הנתבע להבריח כספים מחשבונו, ואפשרות זו פחות סבירה בשים לב ליתרת הכספים בחשבון, אותה הנתבע יכול היה למשוך בכל עת ללא מפרע. מבלי להיכנס לעובי הקורה או לקבוע ממצאים עובדתיים, לא מצאתי לנכון לשלול את הסבריו של הנתבע ביחס למשיכות אלה (ע' 46, ש' 36 ואילך), שהתבצעו על רקע פרוץ הסכסוך בין הצדדים – הימנעות מאכילה בבית ופניה ליעוץ משפטי. אזכיר כי הנתבע אמנם ביצע משיכות אלה טרם המועד הקובע, שנקבע ליום 1.7.2021 (בעוד התביעה הרכושית הוגשה ביום 2.6.2021). עם זאת, הבקשה לייס שקדמה להגשת התביעה הוגשה ביום 3.2.2021. באופן מהותי המשיכות שביצע הנתבע התרחשו לאחר פרוץ הסכסוך, גם אם טרם המועד הקובע, ואין לשלול את הזיקה בין משיכות אלה לבין פרוץ הסכסוך.

128. כמו כן, התובעת משכה מחשבונה לפני המועד הקובע סכום דומה, בשיעור כולל של 34,000 ₪. התובעת לא ביססה את הדין השונה אותו היא גוזרת בין משיכותיה לבין משיכות שביצע הנתבע. שני הצדדים משכו את הכספים במועדים חופפים בעיקרם. התובעת אף לא העמידה הסבר למשיכות אלה ואפשר להניח כי נבעו אף הן על רקע הסכסוך שפרץ בין הצדדים ועזיבתה את הבית. בנסיבות אלה, בשים לב לדמיון בין הסכומים, לא מצאתי צורך לקבוע ממצאים או להעניק סעדים בהקשר זה.

הפרשי השתכרות

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 4061-06-21 פלוגית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 4022-06-21 פלוגית נ' פלוני – מזונות קטינים

129. אקדים ואומר כי לא מצאתי מקום בנסיבות העניין לפסוק לטובת התובעת פיצויים בגין "הפרשי השתכרות".

130. נקודת המוצא המשפטית היא כי "הפרשי השתכרות" אינם בבחינת נכס בר-איזון ואינם נמנים עם "כלל נכסי בני הזוג" העומדים לאיזון מתוקף [סעיף 5\(א\) לחוק יחסי ממון](#). סעיף 5(ג) לחוק מטעים כי "בסעיף זה, 'כלל נכסי בני הזוג' – לרבות זכויות עתידיות לפנסיה, פיצויי פרישה, קרנות השתלמות, קופות תגמולים וחסכוניות". "הפרשי השתכרות" כאמור, אינם נקובים בהוראה זו.

131. המחוקק נתן דעתו לפער ביכולות השתכרות הצדדים באמצעות הענקת משקל ל"כושר ההשתכרות" של בני הזוג, והציב רכיב זה [בסעיף 2\(8\) לחוק יחסי ממון](#). המקנה לבית המשפט סמכויות מיוחדות ב"נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת" – "לקבוע שאיזון שווי הנכסים, כולם או מקצתם, לא יהיה מחצה על מחצה, אלא לפי יחס אחר שיקבע בהתחשב, בין השאר, בנכסים עתידיים, לרבות בכושר ההשתכרות של כל אחד מבני הזוג".

132. לתובעת לא עומדת אם כן זכות קנויה לפיצויי בגין "הפרשי השתכרות" כחלק מזכותה לאיזון "כלל נכסי בני הזוג". כך כפועל יוצא מבחירתו של המחוקק כאמור. כבוד השופט נ' שילה ביאר את המצב המשפטי הנובע מהוראות [חוק יחסי ממון](#):

"סוגיית כושר ההשתכרות אף עלתה במהלך הדיונים לתיקון [חוק יחסי ממון](#), אולם סעיף 5(ג), שהוסף לחוק במסגרת התיקון והוסיף להגדרת 'נכסי' בני הזוג 'זכויות עתידיות לפנסיה, פיצויי פרישה, קרנות השתלמות וקופות תגמולים וחסכוניות' לא מתייחס לכושר ההשתכרות. במקום הכללה ישירה של כושר ההשתכרות במסת הנכסים הכפופים לאיזון, העדיף המחוקק לשלב את כושר ההשתכרות, ובאופן רחב יותר את מה שכונה 'נכסי העתיד', [בסעיף 8 לחוק יחסי ממון](#), העוסק בסמכויות מיוחדות של בתי המשפט [...] בכך, אימץ המחוקק כלי אקוויטבילי המקנה לבתי המשפט שיקול דעת לסטייה מחלוקה שוויונית של נכסי הנישואים הממשיים" [...] הענקת שיקול דעת אקוויטבילי לבית המשפט, מביאה לכך שלא בכל מקרה שבו קיימים הפרשי כושר ההשתכרות יידרש בית המשפט לעסוק בהם" ([תמ"ש 47769-01-12](#) פלוגית נ' אלמוני, מיום 26.8.14; כבוד השופט שילה מצטט את הדברים בפסק דינו [בעמ"ש \(ת"א\) 25798-02-21 פלוגית נ' פלוני](#), מיום 23.2.22).

133. ביחס לשימוש הראוי בסמכויות המיוחדות המוקנות לבית המשפט באמצעות [סעיף 2\(8\) לחוק יחסי ממון](#), הפסיקה הועידה שימוש במשורה ובמקרים חריגים בלבד – "סעיף 2(8) לחוק יחסי ממון אמנם מסמך את בית המשפט 'לקבוע שאיזון שווי הנכסים, כולם או מקצתם, לא יהיה מחצה על מחצה';

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 4061-06-21 פלוגית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 4022-06-21 פלוגית נ' פלוני – מזונות קטינים

ואולם: 'ברי כי הכלל הוא סעיף 5 [...] ובגדריו יש לחתור לפתרון אופטימלי, לא בנקל וכעניין שבשגרה ייעשה שימוש בסעיף (2)8" כבוד השופט א' רובינשטיין [בבג"ץ 2533/11](#) פלוגית נ' בית הדין הרבני הגדול לערעורים, מיום 26.10.11).

134. באותו מקרה, כבוד השופט י' עמית (כתוארו אז), חידד את התפיסה הרווחת ביחס לשימוש הדווקני שיעשה בסעיף (2)8:

"לטעמי, מטרת סעיף (2)8 היא לאפשר לבית המשפט להקטין פערים כלכליים בין בני זוג תוך התחשבות במכלול הנסיבות האישיות של בני הזוג, לרבות גיל, מצב בריאותי, ו'נכסי עתיד' או 'נכסי קריירה' (קרי, נכסים הקשורים להון האנושי של בני הזוג, כגון תארים אקדמיים, רישיון, ניסיון מקצועי, כושר השתכרות, מוניטין וכיו"ב). דהיינו, החלוקה הלא שוויונית של הנכסים מכוח סעיף (2)8 לחוק נועדה אפוא למנוע תוצאה בלתי שוויונית ובלתי צודקת ולאפשר שוויון הזדמנויות מהותי לבן הזוג 'החלש'. זאת, כחלק מארגז הכלים שעומד לרשות בית המשפט לשם צמצום הפער בכושר ההשתכרות בין בני הזוג" (שם, ור' גם [בתלה"מ \(אשד'\) 61552-12-20](#) פלוגית נ' אלמוני, מיום 24.4.24).

135. בית המשפט המחוזי במחוז מרכז, הטעים וחידד בהקשר זה:

"באשר לאופן הפעלת שיקול הדעת נקבע כי בבוא בית המשפט לשקול מה הם המקרים היוצאים מן הכלל, המצדיקים פנייה לסמכות הנתונה [בסעיף 8 לחוק יחסי ממון](#), יש לתת את הדעת לתמונה המלאה של היחסים הכלכליים בין הצדדים, לכן יש הכרח בהצגת תשתית ראייתית מפורשת לעת בקשה לחלוקה שאינה שוויונית [...] אחרת, כל החלטה, גם צודקת, שתינתן ביחס לנכס מסוים, עלולה להפר את הצדק בחלוקתם של נכסים אחרים" (עמ"ש [\(מרכז\) 23025-08-21](#) א. א. נ' ד. א., מיום 28.4.22).

136. מתוך נקודת מוצא זו, ומבלי לגרוע מהכללים הנוקשים שהעמידה הפסיקה לשימוש בסעיף (2)8 כאמור, בפסיקה קנו אחיזה שלושה מבחני-משנה עיקריים לבחינת קיומה של עילה לפסיקת פיצוי בגין פערי השתכרות, לצד כלל נסיבות העניין המקנות לבית המשפט שיקול דעת רחב:

"לצורך הכרעה בשאלה האם יש להעניק פיצוי בגין הפרשים בכושר ההשתכרות יש לבחון האם מתקיימים שלושה רכיבים מרכזיים אלו: בן זוג 'ביתי' לעומת בן זוג שפיתח קריירה, האם קיים פער משמעותי בכושר ההשתכרות של בני הזוג והאם מדובר בנישואין שנמשכרו לאורך זמן. בנוסף, עוד יש להתחשב, בין היתר, גם בנתונים אלו: האם ההכשרה או ההשכלה שמכוחה נוצרו פערי ההשתכרות נרכשה במהלך הנישואין או לפני הנישואין, גיל בן הזוג

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 4061-06-21 פלוגית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 4022-06-21 פלוגית נ' פלוני – מזונות קטינים

הביתי ואפשרות כניסתו למעגל העבודה, האם בן הזוג הביתי נושא בנטל העיקרי של גידול
הילדים וגיל הילדים שנותרו במשמורתו, היקף הרכוש שבן הזוג הביתי מקבל כתוצאה מאיזון
המשאבים, היקף השכלתו של בן הזוג הביתי והמועד שהוא עתיד לקבל את חלקו בפנסיה של
בן זוגו" (עמ"ש (ת"א) 25798-02-21 פלוגית נ' פלוני, לעיל).

137. התובעת לא העמידה תשתית עובדתית ומשפטית לעתירתה ביחס ל"פערי השתכרות". בכתב התביעה
לא הזכירה רכיב זה כלל. בתצהירה, שהוגש לאחר הגשת חוות דעת האקטואר, הסתפקה באמירה
בעלמא כי קיימים פערי השתכרות בין הצדדים. אך העובדה שבית המשפט נעתר לבקשת התובעת
להורות למומחה לבחון גם את פערי ההשתכרות בין הצדדים, אינה מהווה תחליף להעמדת תשתית
עובדתית ומשפטית, ולביסוס הזכות הנטענת, שאינה זכות קנויה כאמור. למעלה מן הצורך ולשם
שלמות ההכרעה, אוסיף שלא התרשמתי כי נסיבות העניין מצדיקות פסיקת פיצוי לתובעת בגין
הפרשי השתכרות או שימוש בסמכות המיוחדת הנתונה לבית המשפט מתוקף סעיף 8(2) לחוק יחסי
ממון. אבאר להלן.

138. לשם חישוב פערי ההשתכרות בין הצדדים, המומחה העמיד את שכרו של הנתבע על סך 23,422 ₪
(נטו), ואת שכרה של התובעת על סך 5,339 ₪ (נטו). הפער המספרי אכן קיים, אך זה כשלעצמו אינו
מספיק לביסוס זכותה של התובעת לפיצויים. ראשית, לא התרשמתי, ולחילופין לא הוכח בפניי, כי
פער זה משקף מוניטין עסקי או אישי שצבר הנתבע מעבודתו, כביכול על גבה של התובעת. הנתבע הוא
עובד [...] ככלכלן. לא מצאתי תימוכין לטענה כי הנתבע משמש "בכיר" בחברה, או כי מצוי בעמדת
ניהול, או שמא מיועד למשרה רמה יותר. היקף והרכב שכרו אף הם אינם משקפים את הטענה כי
הנתבע משמש במשרה בכירה או כי צבר מוניטין בעיסוקו. נדמה כי גם התובעת אינה מחזיקה יותר
בטענה זו:

"ש: [...] תגדיר לי בבקשה את הגדרת התפקיד שלך ב[...].
ת: אני כלכלן, עובד שם 26, כמעט 27 שנים. אני לא בתפקיד ניהולי, אני לא בתפקיד בכיר,
ש: אני לא אמרתי, אני שאלתי מה הגדרת התפקיד שלך (ע' 33, ש' 28).

139. שנית, לא שוכנעתי כי אפשר לאפיין את התובעת כמי שהיתה "בת זוג ביתית" לאורך שנות הנישואין.
ההיפך הוא הנכון. טענותיה בהקשר זה תואמות את טענות הנתבע, כי הקפידה לעבוד לאורך השנים
מחוץ לבית ותרמה לכלכלת התא המשפחתי. מפירוט תקופות עיסוק מאת המל"ל (נס' ז' לתצהיר
הנתבע) עולה כי התובעת שמרה על רצף עבודה לאורך השנים. כמו כן השלימה לימודי הוראה ולימודי
תעודת גננת מוסמכת בכירה. אעיר כי מידע זה לא הונח בפניי המומחה לצורך בחינת פערי
ההשתכרות. כמצוין בביאור לחוות הדעת, למומחה לא הוצג מידע "על השכלה אקדמית ו/או
מקצועית שהאישה רכשה במהלך השיתוף, או בכלל" (ביאור מס' 7, ע' 11 לנספח ביאורים).

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 4061-06-21 פלוגית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 4022-06-21 פלוגית נ' פלוני – מזונות קטינים

140. יתירה מכך, מעדותה של התובעת עולה כי עיסוקה בתחום החינוך היה קרוב לליבה. לדבריה "תמיד החלום שלי היה לפתוח גן משלי ושנה אחרי זה שכרנו דירה, דירה גדולה עם גינה והיה רק ילד אחד אז זה התאפשר, פתחתי גן משלי. היה לי גן משלי 17 שנה" (ע' 5, ש' 6). אם כן, אין מקום לקבוע בענייננו כי התובעת היתה בת זוג "ביתית", שהקריבה את התפתחותה האישית או המקצועית לטובת קידומו של בן הזוג. נזכיר כי הנתבע עצמו לא פיתח מוניטין אישי או עסקי בעבודתו כאמור.

141. בנסיבות אלה, גם אם אראה את הפרש ההשתכרות בין הצדדים כמשמעותי, וחרף שנות הנישואין הארוכות, איני סבורה כי קמה לתובעת זכאות לפיצוי בגין פערי השתכרות. הכרעתי זו מתחזקת נוכח ההכרעות השונות בפסק הדין דגן ותוצאות איזון המשאבים בענייננו. בנוסף לחלקה בשווי מחצית מערך הדירה החדשה, במסגרת איזון המשאבים זוכה התובעת על פי דין בסכום ניכר על פי חלקה בזכויות הסוציאליות שצבר הנתבע. בנוסף לכך זוכה בסכום ניכר מתוקף איזון יתרות הזכות בחשבונות הבנק. בנסיבות אלה אין לראות את התובעת כמי שקופחה במסגרת איזון המשאבים וחלוקת הרכוש בעקבות הגירושין (השוו [לתלה"מ \(פ"ת\) 34506-08-21 אלמונית נ' פלוני](#), מיום 24.7.23; וגם [עמ"ש \(ת"א\) 25798-02-21 פלוגית נ' פלוני](#), לעיל).

142. מכל הטעמים המנויים לעיל, אני דוחה את טענות התובעת ביחס לפיצוי בגין "פערי השתכרות".

חיוב הנתבע בתשלום דמי שימוש

143. התובעת לא ביססה את טענתה כי יש לחייב את הנתבע בתשלום דמי שימוש עבור מגוריו בדירה החדשה. ראוי לסקור את לידתה של טענה זו. בכתב התביעה התובעת לא הזכירה סוגיה זו כלל, ולא מנתה דמי שימוש ו/או שכר דירה ראוי מבין שלל סעדיה. בסמוך לאחר החלטת המותב הקודם למנות מומחה להערכת שווי הדירה החדשה, ביום 14.9.21 הגישה התובעת בקשה בכתב שהוכתרה כ"בקשה לפסיקת דמי שימוש". בבקשתה התובעת לא העמידה נימוקים לגופה של טענה ולא ביססה את זכאותה לדמי שימוש לשיטתה, אלא הסתפקה בטענה כי יש לחייב את הנתבע לשלם, ולשם כך יש להורות לשמאי המקרקעין, לכשתיקבע זהותו, להעריך גם את שווי דמי השימוש הראויים.

144. ביום 10.10.21 הגיש הנתבע תגובה מפורטת לבקשה. רק ביום 9.12.21 מונה השמאי בענייננו לאחר התנגדות הנתבע, לרבות הגשת בקשת רשות ערעור, שנדחתה. בהחלטתו מיום 9.12.21, המותב הקודם נמנע מלהורות לשמאי להעריך גם את דמי השימוש. ביום 19.12.21 הגישה התובעת בקשה להשלמת ההחלטה למינוי מומחים ובקשה לשום גם את שווי דמי השימוש, בטענה כי בקשה לדמי שימוש הוגשה זה מכבר – טענה שאינה מדויקת כאמור. לאחר הגשת תגובת המשיב, הועבר התיק לטיפול בעקבות פרישת המותב הקודם, ובהחלטתי מיום 4.7.22 קבעתי כי המחלוקת תתברר בדיון הקרוב

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 21-06-4061 פלונית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 21-06-4022 פלונית נ' פלוני – מזונות קטינים

במעמד הצדדים. ביום 8.1.23 הזכירה ב"כ הנתבעת את טענתה התלויה ועומדת ביחס לדמי השימוש, אך לא ביססה את עילתה הנטענת ולא הגישה בקשה בכתב. בתום הדיון ניתנו הוראות מתאימות להגשת תצהירים.

145. אלא שבתצהירה הסתפקה התובעת בטענה כי הנתבע עושה שימוש בלעדי בדירה החדשה מאז עזיבתה, בעוד היא שוכרת מדור למגוריה (ס' 33). רק בסיכומיה העמידה תשתית משפטית לפסיקת דמי שימוש, ובמישור העובדתי טענה, לראשונה, כי חייה עם הנתבע תחת אותה קורת גג הפכו בלתי נסבלים (ס' 34).

146. הואיל והתובעת לא נכנסה בעובי הקורה, אעמוד על הסוגיה בקליפת אגוז בלבד. זכותו של אחד מבני הזוג לדרוש דמי שימוש או שכר דירה ראוי מבן הזוג שעושה שימוש בנכס מגורים, יכולה להתבסס על מספר מקורות משפטיים – מתוקף [סעיף 33 לחוק המקרקעין תשכ"ט-1969](#); מתוקף [חוק עשיית עושר ולא במשפט תשל"ט-1979](#); ומתוקף עקרון תום הלב ושיקולי צדק באמצעות [סעיפים 39 ו-69 לחוק החוזים \(תמ"ש נצי'\) 12776-09-08](#) ג' י' נ' א' י', מיום 1.5.13. התפיסה העקרונית שקנתה אחיזה בפסיקה, ביחס לסכסוכים בין בני זוג, היא כי בן הזוג שנותר להתגורר בדירה לאחר עזיבת האחר, אינו הופך מטעם זה בלבד ל"שוכר בעל-כורחו". ההלכה שיצאה תחת ידי בית המשפט העליון ועודנה עומדת בתוקפה, נקבעה בעניין "זרקא", ולפיה רק מניעת שימוש בנכס הלכה למעשה תקים חובה לתשלום דמי שימוש -

"אולם רק כאשר השותף האחד השתמש במקרקעין באופן בלעדי, באופן שנמנע מיתר השותפים להשתמש אף הם באותם מקרקעין. היה ולא נמנע השימוש הזה מיתר השותפים גם כאשר הם לא השתמשו במקרקעין בפועל, אין השותף חייב בתשלום כלשהוא ליתר השותפים" (ע"א 1492/90 נאיפה סעיד זרקא נ' סלמאן פארס, מיום 20.1.93).

147. בענייננו התובעת לא העמידה יסוד עובדתי לבחינת שאלת דמי השימוש. מלכתחילה לא עתרה לסעד זה בכתב התביעה ולא העמידה נימוקים לסעד גם בבקשתה בכתב או בתצהירה כאמור. קושי זה עולה ביתר שאת בנסיבות בהן אין חולק כי התובעת היא שיזמה את עזיבתה את דירת הצדדים, וכי הנתבע לא ביקש או דרש את עזיבתה.

148. מחד גיסא, אני דוחה את טענת הנתבע לפיה התובעת אינה זכאית לתשלום דמי שימוש מפני שאין לה זכויות בנכס לדבריו (ע' 43, ש' 14), או כי מגוריה בנכס היו מתוקף היותה בת-רשות להתגורר בו. התובעת היתה ונותרה בעלת מחצית הזכויות בנכס מלכתחילה ומתוקף רישום הזכויות במרשם המקרקעין. מאידך גיסא, התובעת לא סתרה את גרסת הנתבע כי הוא לא מנע ממנה שימוש בדירה, אלא שעזבה מרצונה (ע' 44, ש' 19), והוא ביקש להפיס את דעתה ולהשאירה בבית (ע' 44, ש' 35).

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 4061-06-21 פלוגית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 4022-06-21 פלוגית נ' פלוני – מזונות קטינים

149. לא נעלמה מעיני טענת התובעת כי בעוד היא נשאה בהוצאות מדור למגוריה, הנתבע התגורר בדירה החדשה, ולא נדרש לתשלום שכ"ד או החזרי משכנתא. עם זאת לא מצאתי שעובדה זו לבדה מקימה זכות לקבלת דמי שימוש, מקום שלא הוכח, או נטען, כי נמנע מהתובעת השימוש בדירה. אוסיף בהקשר זה כי במסגרת ההחלטה לפסיקת מזונות זמניים מיום 24.10.21, המותב הקודם נתן דעתו להוצאות המדור בהן נושאת התובעת לאחר שעזבה את הבית: **"מאידיך גיסא, יש לתת את הדעת להוצאות המדור בהן נושאת המבקשת, שיצאה את הבית המשותף ועברה להתגורר עם הקטינים בנפרד"** (ס' 8). הנתבע חויב ברכיב מדור הקטינים בשיעור לא מבוטל בסך 1,200 ₪, בנוסף למזונות. מבלי לגרוע מן האמור, סבורני שיש בכך מענה לפער לכאורה בהוצאות המדור, גם אם חלקי.

150. אציין כי אפשר לאתר גישה אחרת בפסיקה ביחס לפסיקת דמי שימוש במסגרת סכסוכים בין בני זוג. לפי גישה זו, לכאורה די בעזיבת בן הזוג על מנת לזכותו בדמי שימוש. עמדה זו עלתה מפי כבוד השופט סארי גיוסי **בעמ"ש (חי') 50188-02-17 נ.מ נ' ג.מ** (מיום 8.6.18). איני סבורה שיש בפסיקה זו כדי לסייע לתובעת בענייננו. ראשית, וכאמור, התובעת לא ביססה את עילתה לפסיקת דמי שימוש, גם בהתאם לגישה המקלה. התובעת לא עמדה על נסיבות עזיבתה. יצוין כי גם כבוד השופט גיוסי מסייג את גישתו, שלא תחול ב"**אותם מקרים בהם נשללה הזכות לדמי שימוש**". שנית, ומשלא ניתנה לנתבע האפשרות להתגונן מפני טענות אלה בכלל, וביחס לגישות השונות בפסיקה בפרט, אין מקום לסטות מן ההלכה הקיימת בסוגיה.

151. לפיכך, מכלל הטעמים המנויים לעיל, אני דוחה את טענות התובעת ביחס לפסיקת דמי שימוש בדירה החדשה.

איזון שווי כלי הרכב

152. בהקשר זה הצדדים אינם חלוקים על העובדות או על המצב המשפטי. הנתבע אינו כופר בטענת התובעת כי הרכב בענייננו הוא משותף. אין מחלוקת עוד ביחס לעובדה כי הרכב נרכש בשנת 2008, לאחר מכירת הדירה בעיר ומכספי התמורה. מדובר ברכב מסוג "[...]" שנת ייצור 2007, ששימש את המשפחה נאמנה ועודנו בשימוש הנתבע. במועד הגשת התביעה הסמוך למועד הקובע (שנקבע ליום 1.7.21) מלאו לרכב 14 שנים. הדעת נותנת כי שוויו אינו גבוה. התובעת לא נקבה בשוויו של הרכב במועד הקובע לשיטתה, לא הציגה ראיה לעניין זה, לא ביקשה להציג ראיות, ולא הניחה בפניי בית המשפט כל קנה מידה לשווי הרכב, גם לא על דרך האומדנא.

153. בנסיבות אלא אמנע מלקבוע ממצא או להעניק סעד ביחס לרכב. בהעדר ראיה או טענה אחרת, סבורני ששוויו של הרכב בטל בשישים, מקל וחומר ביחס לפריטי הרכוש האחרים שעומדים לזכות התובעת

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 4061-06-21 פלוגית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 4022-06-21 פלוגית נ' פלוני – מזונות קטינים

בעקבות חלוקת הרכוש – מחצית שווי הדירה החדשה, מחצית זכויות הנתבע ומחצית יתרות החובה
בחשבונו.

טענת התובעת להלוואה מהוריה בסך 40,000 ₪

154. התובעת העלתה טענה זו באופן אגבי ורפה, ללא כל פרט בסיסי על מועד נטילת ההלוואה, ייעודה, תנאיה וכד', וללא כל בדל סימוכין. כמו כן לא התייחסה לשאלת קיומה של יריבות מצידה כלפי הנתבע בטענה מסוג זה ודומה כי התובעת זנחה אותה. לפיכך אני דוחה כל טענה בהקשר זה.

תביעת מזונות הקטינים

הוראות ההסכם ביחס למזונות הקטינים

155. בהסכם התייחסו הצדדים לסוגיית המזונות, ואף המשמורת וזמני השהות, במקרה של גירושין. נזכיר כי במועד עריכת ההסכם היו הצדדים הורים לשני קטינים בלבד בגיל 10 וחצי ושנתיים וחצי. מאז נולדו לצדדים שני ילדים נוספים, ושניהם קטינים נכון למועד כתיבת שורות אלה. על פי ההסכם ישלם הנתבע לידי התובעת סך של 1,250 ₪ לכל ילד, וסה"כ 2,500 ₪. סכום זה כולל את הוצאות המדור והחינוך (ס' 16(א)). הצדדים הסכימו כי שיעור המזונות יופחת לשליש בהגיע כל קטין לגיל 18 או בתום לימודיו התיכוניים, לפי המאוחר, וישולם ישירות לילדים.

156. התובעת טענה כי ההסכם אינו חל בענייננו גם ביחס למזונות, בטענה כי ענייננו במזונות קטינים שטרם נולדו במועד עריכת ההסכם. מנגד טוען הנתבע כי ההסכם עודנו בתוקף ונושא תוקף של פסק דין גם ביחס לסוגיית המזונות, ולמצער העקרונות הנקובים בהסכם עדיין תקפים, וכמו בהסכם, כך בענייננו, עסקינן במזונות שני קטינים.

157. מי מהצדדים לא העמיד בסיס משפטי לעמדתו בזיקה לעמדת הדין החל בענייננו, ולא מצאתי צורך לקבוע ממצא בהקשר זה. אמנם ההסכם נכרת לאחר הגשת תביעות, לרבות בעניין המזונות. עם זאת, ככל שדיעתי משגת, ולא נטען אחרת, התביעות טרם החלו להתברר עד לכריתת ההסכם ולא ברור עד כמה, אם בכלל, נדונו צרכי הקטינים. לא שוכנעתי שהקטינים בענייננו, שטרם נולדו בעת עריכת ההסכם, כפופים להסכם הקונקרטי בענייננו והנתבע לא העמיד ביסוס משפטי לעמדתו כאמור. מבלי לגרוע מכך, סבורני שדבקות בהסכם עלולה שלא להתיישב עם האינטרס של הנתבע, הואיל והמזונות המוסכמים נקבעו לצד הוראות ביחס למשמורת וזמני השהות. לפי ההסכם במקרה של גירושין הקטינים יהיו במשמורתה של התובעת ("בחזקת האם", ס' 14(ב)) וזמני השהות בין הקטינים ובין הנתבע נועדו להיות מצומצמים – לכל היותר לינה אחת בימי חול, ולינה נוספת אחת לשבועיים בסוף

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 4061-06-21 פלוגית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 4022-06-21 פלוגית נ' פלוני – מזונות קטינים

השבוע (ההסכם נוקט בלשון "רשאי" והנתבע אינו מחויב לפי ההסכם להליך את הקטינים בביתו). כפי
שיבואר להלן, כיום הצדדים חולקים בנטל גידול הילדים ובזמני השהות באופן שווה, ולכאורה יש לכך
משקל בשאלת שיעור המזונות. בהעדר טיעונים של ממש בהקשר זה, אניח אפוא כי ההסכם עומד
בתוקפו, אך הקטינים בענייננו אינם כבולים בהוראותיו. על כך יש להוסיף, כי מן המפורסמות
שמזונות קטינים מעצם טיבם וטבעם, אינם כפופים לעקרון סופיות הדיון ואפשר וראוי לשוב ולבחון
טובתם של קטינים ומילוי צרכיהם. כך נהג גם בענייננו.

המזונות הזמניים

158. המזונות הזמניים נקבעו על ידי המותב הקודם ביום 24.10.21. אותה עת היו הקטינים בני 11 ו-14. הנתבע חויב במזונות זמניים בסך 1,350 ₪ לכל קטין, וסה"כ 2,700 ₪ מידי חודש, ובנוסף בסך של 1,200 ₪ עבור מדורם של הקטינים. סה"כ 3,900 ₪ לחודש. בנוסף חויב לשאת בשיעור 65% מההוצאות החריגות עבור חינוך ובריאות. מטבע הדברים, המידע שעמד בבסיס ההחלטה היה חלקי. ביחס לחלוקת זמני השהות ועול נטל גידול הילדים, צוין כי "אין בפניי בית המשפט מידע או סימוכין לדבר. תסקיר עו"ס לס"ד טרם הוגש" (ס' 10). לצורך ההחלטה העמיד בית המשפט את שיעור שכרה של התובעת על סך 4,000 ₪ (נטו), לעומת סך ממוצע של 19,500 ₪ (נטו) שמשכר הנתבע, וצוין כי "ניכר חוסנו הכלכלי של המשיב לעומתה".

טענות התובעת

159. לטענת התובעת, בעוד הנתבע פיתח קריירה כעובד [...], היא עבדה כגננת. כיום היא מטפלת בהוריה הקשישים ומשתכרת באמצעות חברת כוח אדם סך ממוצע של 5,200 ₪ בחודש. הנתבע לעומתה משתכר לכל הפחות 20,000 ₪.

160. בתצהירה התייחסה התובעת לחלוקת זמני השהות "בפועל" בין הנתבע ובין הקטינים, מידי סופ"ש לסירוגין, כולל לינה ביום ו', ופעמיים בשבוע, כולל לינה.

161. לטענתה נוכח פערי ההשתכרות בין הצדדים, יש לחייב את הנתבע להוסיף ולשאת בשיעור 65% מההוצאות החריגות, כנקוב בהחלטה למזונות זמניים. התובעת מוסיפה כי אין ברשותה רכב ואין ביכולותיה הכלכלית לרכוש רכב. מנגד הנתבע עושה שימוש ברכב במשותף. אציין כי בזמן שחלף מאז הגשת התצהיר, רכשה התובעת רכב.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 4061-06-21 פלוגית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 4022-06-21 פלוגית נ' פלוני – מזונות קטינים

162. בתצהירה העמידה התובעת את צרכי הבן הגדול שאול, על-סך 3,224 ₪ ואת צרכי הבן הצעיר דוד על-סך 3,354 ₪. התובעת נושאת בשכ"ד בשיעור 2,400 ₪, והוצאות המדור ואחזקת המדור הכוללות עומדות על-סך 3,659 ₪. חלקם של הקטינים בהוצאות המדור (40%) הוא 1,478 ₪.

טענות הנתבע

163. לטענת הנתבע ההסכם אינו בטל גם ביחס לסוגיית מזונות הקטינים. ההסכם עוסק בשני קטינים ואף בענייניו שני קטינים. המנגנון וגובה המזונות הנקובים בהסכם עניין רלוונטיים ואינם מוגבלים בתוקפם. בהתאם להכרעה בעניין המשמורת, תחולנה ההוראות הרלוונטיות מתוקף ההסכם ואיזה הורה ישלם מזונות לאחר ומי יזכה בקצבת הילדים.

164. בהקשר זה מציין הנתבע כי התובעת ושני הילדים הבגירים אינם בקשר. לפיכך המפגשים המשפחתיים בין האחים מתקיימים בביתו בלבד, והדבר כרוך בהוצאות.

165. הנתבע חויב במזונות זמניים בעת שגילו של הבן שאול היה צעיר מגיל 16. לתובעת יוחסה אז הכנסה בשיעור 4,000 ₪. כיום משתכרת התובעת 5,200 ₪ בחודש, זוכה לקצבת הילדים ואינה ממצה את יכולת ההשתכרות שלה. חשבונה מצוי ביתרת זכות ונראה כי עומדת בהוצאות.

166. בהתאם לפסק הדין מיום 6.9.22 זמני השהות בין הצדדים והקטינים הם שוויוניים, והוא נושא באופן ישיר בצרכי הקטינים. זאת לצד הוצאות מדורו ואחזקתו. בנוסף הנתבע נושא בעלות הטלפונים הסלולריים של הקטינים ועבור "נטפליקס".

167. בנסיבות אלה על סכום המזונות להיות מינימאלי ושלא יעלה על 300 ₪ בחודש. עוד יש לחייב את הצדדים לשאת בחלקים שווים בהוצאות החריגות.

דיון והכרעה

168. סעיף 3(א) לחוק לתיקון דיני משפחה (מזונות), תשי"ט-1959 קובע כי "אדם חייב במזונות הילדים הקטינים שלו והילדים הקטינים של בן-זוגו לפי הוראות הדין האישי החל עליו, והוראות חוק זה לא יחולו על מזונות אלה". הצדדים שלפניי יהודים, ומזונות הקטינים יפסקו אפוא לפי הדין העברי.

169. בענייניו קיימת אבחנה בדין בזיקה לגילם של הקטינים. הבן הגדול שאול כבן 17 וחצי (יליד 00.00.2007). הבן הצעיר דוד בן 14 (יליד 00.00.2010). כפי שיבואר להלן, לבן הגדול מלאו 15 ומגיל זה

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 21-06-4061 פלוגית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 21-06-4022 פלוגית נ' פלוני – מזונות קטינים

ועד גיל 18 זכאי למזונות לפי "דין צדקה". הבן הצעיר דוד גדול מ - 6 וצעיר מ - 15, ולפיכך מזונותיו
יפסקו בהתאם למתווה שהונח בהלכת בית המשפט העליון [בבע"מ 919/15 פלוני נ' פלוגית](#) (מיום
19.7.17, להלן – "[בע"מ 919/15](#)").

170. בית המשפט יפסוק את מזונות הקטינים בהתאם לדינים השונים החלים עליהם כאמור. עם זאת
ביחס למזונות הקטינים מוקנה לבית המשפט שיקול דעת רחב, להגיע לתוצאה התואמת ומשקפת את
נסיבות העניין שלפניו, גם אם כרוך הדבר בסטיה, לכאורה, מתוצאה חשבונאית או נתון כלכלי
העומדים לבחינה. נפסק לעניין זה כי "[פסיקת מזונות אינה מדע מדויק, והיא תמיד תלויה נסיבות](#)
[ונתונים קונקרטיים](#)" ([עמ"ש \(ת"א\) 32172-11-17 ע"ש נ' נ"ש](#), מיום 10.1.19; ור' גם [עמ"ש \(מרכז\)](#)
[11623-07-17 ד"ש נ' מ"ש](#), מיום 24.6.18).

171. יפים לענייננו אף הדברים הבאים - "[יש להיזהר מפני עריכת תחשיבים מתמטיים מדויקים](#)
[שמתבססים על האחוה המדויק של זמני השהות ועל ההכנסות הפנויות במדויק \[...\]](#) החיים,
מטבעם, אינם מתנהלים על פי תכנון מדויק אותו ניתן לחזות מראש חודשים ושנים קדימה [...]
על בית המשפט להעריך את מכלול הנסיבות, ולקבוע את המזונות גם על סמך התרשמות כללית
מהצדדים" ([עמ"ש \(ב"ש\) 30516-10-18 י"ר נ' ש"ר](#), מיום 2.6.19; ס' 41 לפסק הדין).

צרכי הקטינים

172. התובעת העמידה את צרכיו של הבן הגדול שאול על סך 3,224 ₪. את צרכיו של הבן הצעיר דוד
העמידה על סך 3,354 ₪. הצרכים בהם נקבה התובעת זהים עבור שני הקטינים, רובם ככולם, וסבורני
כי פירוט זה לוקה בהפרזה. ניתן להעלות על הדעת כי עלות כלכלתם של שני נערים תעמוד, כטענת
התובעת, על סך 1,000 ₪ עבור מזון; 300 ₪ עבור מוצרי הגיינה; ו - 350 ₪ עבור ביגוד. הצרכים
האחרים סובלים מחפיפה וכפילות ולא שוכנעתי כי הם משקפים צרכים שאכן דרושים לקטינים. כך
ביחס לפירוט הצרכים בסך 100 ₪ עבור "[מסעדות, אכילה מחוץ לבית](#)"; 100 ₪ עבור "[דמי כיס](#)"; 200
₪ עבור "[מתנות לימי הולדת, בר/בת מצווה](#)"; 100 ₪ עבור "[סרטים, הצגות, בילויים](#)". סבורני כי
הוצאות אלה, חלק הארי בהן נופל תחת אותה קטגוריה כללית – הוצאות עבור בילוי ופנאי.

173. בנוסף, לא שוכנעתי כי סכום בסך 450 ₪ לחודש עבור כל ילד, משקף הוצאה ממשית עבור "[נופשים](#)
[בארץ ובחו"ל](#)" כטענת התובעת, ולא שוכנעתי כי רכיב בהיקף זה מהווה חלק ממזונותיהם.

174. לא נעלם מעיני עוד שתחת פירוט צרכיו של הבן הצעיר דוד, מנתה התובעת סך של 360 ₪ בחודש עבור
"[חוגים](#)". גם אם אניח שמדובר בהוצאה ממשית, הוצאות עבור חוגים הן הוצאות חריגות מובהקות,

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 21-06-4061 פלוגית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 21-06-4022 פלוגית נ' פלוני – מזונות קטינים

הן אינן מונחות על כתפי הנתבע בלבד, ואינן מצויות בליבת ה"מזונות". אני מוצאת בדבר ניסיון להגדיל את צרכי הקטין באופן מלאכותי.

175. ביחס להוצאות המדור לא מצאתי חריג בדרישות התובעת. התובעת נושאת בשכר דירה בשיעור 2,400 ₪ (צורף העתק חוזה שכירות). בתצהירה העמידה את הוצאות המדור בכללותן על סך 3,695 ₪, ואת חלקם של הקטינים (40%) 1,478 ₪.

176. השיעור המינימלי שהוכר בפסיקה לצרכי קטין שאינם דורשים הוכחה אינו אחיד, ונע בין סך של 1,300 ₪ (ללא המדור והוצאות חריגות) (ר' עניין "בן עמי", [בר"ע 1895/02 ב' י' נ. ב' י'](#), מיום 20.1.03), ובין סך של 1,600 ₪ (ר' עמ"ש (חי) 18-11-32385 א"ג נ' ר"ג, מיום 22.5.2019; ור' עוד פסק הדין [בעמ"ש \(חי\) 18-10-26409 מ"ש נ' ק"ש](#), מיום 25.7.2019).

177. בית המשפט המחוזי בחיפה קבע במקרה שהובא בפניו כי "יש מקום לעדכן את מנעד הצרכים המינימליים, ובהתאם גם את הצרכים הממוצעים של קטין, עת כאמור לעיל, סבור אני, כי סך של 1,400 ₪ מצוי בציוד הנמוך של המנעד האמור" (הדגשות אינן במקור) ([עמ"ש \(חי\) 20-10-44496 א. נ' ב. מיום 11.8.21](#); וגם עמ"ש (חי) 22-11-59345 א' נ' ב', מיום 13.2.23). לפי עמדה אחרת, הרף הנמוך מצוי בשיעור 1,300 ₪ - 1,400 ₪, אלא אם כן הורגל הקטין ברמת חיים גבוהה ([עמ"ש 17-10-41465 ש. נ' ש. מיום 25.10.18 \(ס' 54\)](#))).

178. נקודת מבט אחרת ביחס לצרכים המינימליים הנדרשים לקטין, עלתה [בעמ"ש \(מרכז\) 21-07-38131 י.ל. נ' ש.א. \(מיום 10.4.22\)](#): "עוד הובהר בפסיקה כי מזונותיו של קטין המתגורר בשני בתים וממילא נדרש לעיתים לכפילות בצרכיו נוכח עצם מגוריו בשני בתים מגיעה לסכומים שבין 2,250 ש"ח ל 2500 ₪ לחודש (רמ"ש 18-10-59188 י. נ. א. נ. ... (2018))" (הדגשות אינן במקור).

179. זהו אפוא מגוון הדעות שעלו בפסיקה ביחס לצרכי קטינים שאינם דורשים הוכחה. על תובעת לשאת בנטל השכנוע והראיה לצרכים העולים על ההכרחיים. ככל שהדרישה אינה מבוססת בראיות ולא ניתן לקבוע ממצא בהקשר זה, בית המשפט יאמוד את הצרכים לפי ניסיון החיים של היושב בדן (ר' [תלה"מ \(חי\) 18-11-1603 מ.ל. נ' ב.ר.](#), פורסם במאגרים משפטיים, מיום 28.8.20).

180. מחד גיסא, לא שוכנעתי כי צרכי הקטינים עולים על הצרכים המינימליים בטווחים השונים שעלו בפסיקה והובאו לעיל. מאידך גיסא, סבורני שיש מקום להעריך את צרכי הקטינים בענייננו על הצד הגבוה. המשפחה נהנתה שנים ארוכות מהכנסתו הנאה של הנתבע, לצד הכנסה נוספת של התובעת. המשפחה נהנתה עוד מבית מרווח בסביבה נאה. לא הובאו בפניי ראיות לאורח חיי המשפחה ביחס לבילויים, אכילה במסעדות, נסיעות וחופשות בארץ ובחו"ל, וכיוצא באלה סימנים לרמת החיים. עיון

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 4061-06-21 פלוגית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 4022-06-21 פלוגית נ' פלוני – מזונות קטינים

בפירוט חיובי האשראי של שני הצדדים, מלמד על שימוש שקול וזהיר של שני הצדדים בכספם, בעיקר לטובת הוצאות המחיה. עם זאת, נושאים בהוצאות סבירות ומתונות גם עבור פנאי ומותרות.

הכנסת הנתבע

181. מעיון בתלושי השכר שצירף הנתבע לתצהירו עולה כי שיעור השתכרותו הממוצע הוא 21,500 ₪ - 22,000 ₪ בחודש. עיון בדפי החשבון שצירף הנתבע מעלה כי בנוסף לשכרו זוכה לקצבה מהביטוח הלאומי בשיעור 1,057 ₪ מידי חודש. מדובר בתשלום קבוע, למצער לתקופה המיוצגת בדפי החשבון. פירוט חיובי האשראי מטעם הנתבע מלמדים על נשיאה בהוצאות עבור מזון, תשלומי אחזקת מדור, טלפונים סלולריים, ביטוחים, דלק והוצאות מחיה מקובלות אחרות.

182. שוכנעתי עוד כי הנתבע אינו "בכיר" במקום עבודתו, הגם שצבר ותק רב. הנתבע עובד ככלכלן מן המניין ואינו מצוי בעמדת ניהול או עמדה בכירה אחרת. סבורני בהקשר זה כי הנתבע מממש את יכולת ההשתכרות שלו.

183. חוסנו הכלכלי של הנתבע אינו מתבטא אך בשכרו מעבודה, כי אם גם במקורות מימון ונכסים אחרים. יש לתת את הדעת לחוסנו הכלכלי של הנתבע. בהקשר זה נקבע כי "כאשר באים לפסוק מזונות יש להתחשב גם בפערי הרכוש שבין הצדדים, שכן ההכנסה הפנויה הרלוונטית לצורך קביעת חיוב הורה במזונות נקבעת תוך הערכת יכולתו הכלכלית הכוללת ב'ראיה רחבה', כך שלא רק משכורת ה'נטו' שלו מובאת בחשבון, אלא סך כל המקורות הכלכליים העומדים לרשות משלם המזונות, כולל נכסים, חסכונות, וכיו"ב (עיינו: [בע"מ 3432/09 פלוני נ' פלוגית](#) [...] ; [ע"א 239/85 עמיצור נ' עמיצור](#) [...] ; [ע"א 130/83 פרייס נ' פרייס](#) [...])" (עמ"ש (חי) 52480-06-20 א' נ' ב', מיום 8.8.21).

184. בעניינינו הנתבע ירש או עתיד לרשת, לבדו או עם אחרים, את עיזבון אמו המנוחה הכולל בין היתר דירת מגורים ב[...]. מחקירתו הנגדית של הנתבע ניכר היה שהנתבע מבקש לסייג את היותו יורש, את חלקו בעיזבון ואת גודל העיזבון. כשם שצוין קודם ביחס לגורל ה"הלוואות" שנטל מאמו, הנתבע לא תמך בסימוכין כלשהם את טענותיו ביחס לעיזבון אמו או ביחס לסכסוך או מחלוקת ביחס לעיזבון אמו, ונאלץ לאשר במורת רוח כי הוא אכן צפוי לזכות בעיזבון אמו או בחלקו:

"ש: מה החלק שלך בצוואה? [...]"

ת: בעיקרון החלק שלי [...] החלק שלי הוא רבע בצוואה [...] (ע' 32, ש' 22).

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 4061-06-21 פלוגית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 4022-06-21 פלוגית נ' פלוני – מזונות קטינים

ת: אני יודע שיש לה בית, אחת הבעיות שיש לה בית ב[...]. הבעיה היא שעיריית [...] טוענת שהזכויות בבית הם בכלל של עיריית [...] ולא שלה, אז אני באמת לא יודע אם הבית הזה בכלל, לטענת עיריית [...] אין לנו שום זכויות בבית הזה.

ש: אז דירה ב[...],

ת: דירה ב[...],

ש: כמה שנים הם גרו בבית הזה?

ת: אמא שלי?

ש: כן.

ת: בסביבות 60 שנה (ע' 33, ש' 1).

185. אני מוצאת אפוא כי חוסנו הכלכלי של הנתבע משתקף אף בכספים ו/או הנכסים שעתידי לרשת או שמא כבר ירש מעיזבונה של אמו המנוחה, מבלי שאוכל לבסס ממצא עובדתי ביחס להיקף חלקו של הנתבע בעיזבון. אמור מעתה כי שיעור הכנסתו הממוצע של הנתבע מעבודה הוא 21,500 ₪ - 22,000 ₪ בחודש; בנוסף זוכה לקצבה מהביטוח הלאומי בשיעור 1,057 ₪ מידי חודש. לפיכך אעמיד את שיעור השתכרותו 23,000 ₪ בחודש בקירוב; ובנוסף הנתבע נהנה או ייהנה בעתיד מכספים ונכסים מתוקף ירושת אמו המנוחה. עם זאת, בשים לב לשיעור השכר הנאה ולהפרש ההשתכרות הברור והמשמעותי העומד לטובת הנתבע, ונוכח חלקיות המידע, לא אייחס משקל רב לרכיב זה.

הכנסת התובעת

186. לטענת התובעת שכרה הממוצע מעבודה הוא 5,200 ₪ בחודש. היא מועסקת על ידי חברת כוח אדם בטיפול בהוריה הקשישים. בנוסף, משולמת לה קצבת ילדים בסך 353 ₪. לטענת הנתבע, התובעת אינה מממשת את יכולת ההשתכרות שלה ובוחרת לעסוק בטיפול בהוריה. כשם שצוין לעיל, התובעת מוסמכת כגננת בכירה ובעלת תעודת הוראה. לכאורה התובעת בוחרת שלא לעסוק בתחום בו עסקה כל חייה, בו היא בעלת ניסיון רב והשכלה מתאימה. כמו כן ובמשך שנים מרובות היתה התובעת בעלת גן פרטי. סבורני כי בנסיבות הקונקרטיות בענייננו יש מקום להנחה כי ביכולתה של התובעת להגדיל את היקף שכרה, אך באופן חלקי בלבד. מחד גיסא, אמנם נכון הוא כי עבר וניסיון תעסוקתי, השכלה ותארים מהווים נתונים רלוונטיים לבירור יכולת השתכרות לשם פסיקת מזונות קטינים. עם זאת, נתונים אלה אינם חזות הכל והעמדת שיעור השתכרות העולה על שיעור ההשתכרות בפועל תישמר למקרים חריגים שיציגו נסיבות חד-משמעיות. הולמים לענייננו הדברים הבאים מפי בית המשפט המחוזי בחיפה:

"בסכסוכי משפחה נהגו בתי המשפט להעריך 'פוטנציאל ההשתכרות' על יסוד נתונים שונים ובעיקר תוך התחשבות ב-: גיל, עבר תעסוקתי, עבודה נוכחית, מקצוע, השכלה ותארים,

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 4061-06-21 פלוגית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 4022-06-21 פלוגית נ' פלוני – מזונות קטינים

ניסיון, מוניטין אישי, הכנסה נטו, שעות נוספות וכיוצ"ב. רק על ידי שיקלול הנתונים הרלוונטיים, ייקבע שיעור פוטנציאל ההכנסה. יחד עם זאת, יש לזכור תמיד כי מדובר בהערכה, ומכאן מחייבת היא זהירות רבה בקביעתה, זאת גם לנוכח המשמעויות וההשלכות שתהיינה לה בקביעת גובה המזונות שיושטו על אותו הורה ובחלוקת הנשיאה במזונות בין שני ההורים. כמו כן זהירות זו מתחייבת משום שאותה הערכה מייחסת לאותו הורה יכולת שהוא אינו מממש, והיא מתעלמת מאוטונומית הרצון שלו בבחירת מקצועו לרבות היקף עבודתו ועוד, זאת באותם מקרים בהם הבחירה נעשתה שלא על רקע רצון להתחמק מתשלום מזונות. על כן, הערכת הפוטנציאל והעמדתו על סכום העולה בהרבה על זה המתקבל בפועל תתאפשר במקרים חריגים, ובעיקר כאשר הפער ביניהם הוא משמעותי, שעה שהנתונים השונים מצביעים על יכולות גבוהות בהרבה והדבר נתמך בניסיון העבר – השתכרות בפועל של סכומים גבוהים משמעותית מאלה המתקבלים היום [...] יש לבחון משך התקופה בעבר בה הייתה הכנסת ההורה גבוהה משמעותית מזו המתקבלת היום, האם מדובר בתקופת העסקה קצרה, היקף המשרה, האם היתה קבועה או זמנית ונתונים נוספים [...] (הדגשה אינה במקור) (עמ"ש (חי') 28488-09-19 ר'ב' נ' ה'ב', מיום 12.3.2020)

187. בענייננו לא שוכנעתי בקיומו של פער משמעותי בין הכנסת התובעת כיום ובעבודתה הנוכחית לעומת הכנסתה בעבר, בעת שעבדה בתחום החינוך – כשכירה או כבעלת גן. הנתבע לא העמיד נתונים או טיעונים בהקשר זה. אני מוצאת משקל גם בגילה של התובעת, ילידת 1968 וכיום כבת 57. מבלי לקבוע ממצא בהקשר זה אניח כי תזכה למידה פחותה של אפשרויות תעסוקה. אציין עוד כי קיים רובד מוסרי בבחירתה התעסוקתית של התובעת, לטפל בהוריה ולסעוד אותם. לא אוכל לייחס לתובעת מניעים זרים בבחירה זו. ספק עוד אם היתה זו "בחירה" של התובעת, להבדיל מהחלטה אליה הגיעה מכורח הנסיבות ואף משיקולים כלכליים בזיקה לעלות הפוטנציאלית הכרוכה בטיפול בהוריה על ידי צד ג'. מטעמים אלה לא אוכל לקבוע כי התובעת אינה מממשת את יכולת ההשתכרות שלה ממניעים זרים או מתוך שיקולים משפטיים.

188. התרשמות זו נתמכת בעדותה של התובעת בהקשר זה, אותה מצאתי כנה ומהימנה:

"[...] אחרי שסיימתי ללמוד, גרנו עוד ב[...] עבדתי שנתיים במשרד החינוך בתור גננת משלימה במשרה מלאה. אחרי שעברנו ל[...] לא הייתה עבודה במשרד החינוך, חיפה הקריות, נצרת איפה שלא הגעתי פשוט לא קיבלו אותי. אז עבדתי בגן, גם של משרד הרווחה עם ילדים בעייתיים. תמיד החלום שלי היה לפתוח גן משלי ושנה אחרי זה שכרנו דירה, דירה גדולה עם גינה והיה רק ילד אחד אז זה התאפשר, פתחתי גן משלי. היה לי גן משלי 17 שנה. מאוד מאוד אהבתי אותו, למה סגרתי? כי הסייעת שלי שהיינו ככה, כמו אחיות, חלתה בסרטן שלא עלינו. אז ניסיתי לעבוד לבד, עם כמות קטנה יותר של ילדים ובסוף גם נולדו לנו

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 21-06-4061 פלוגית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 21-06-4022 פלוגית נ' פלוני – מזונות קטינים

עוד ילדים נוספים אז סגרתי את הגן. שוב ניסיתי להתקבל למשרד החינוך, ושוב לא מקבלים אותי. אז הייתי גונת מחליפה ועבדתי בצהרון ואז התחילה קורונה, הכל נסגר והמטפלת של ההורים שלי עזבה, ואחרי זה אמרתי הופ, זה הזדמנות. אז הלכתי לטפל בהורים שלי, בהתחלה זה לא היה 4 שעות, עכשיו הוסיפו שעות, אני במשרה מלאה, אני מרגישה שאני עושה מצווה ענקית וגם בוא נגיד ככה, בזכותי לדעת הם חיים כל כך הרבה שנים. הם מאושרים ואני מאוד" ע" 5, ש' 6).

189. מבלי לגרוע מכך, אציין כי השכר הממוצע העולה מתלושי השכר שצרפה התובעת לתצהירה מניב שכר ממוצע בשיעור 5,950 ₪ - העולה על השכר הממוצע אותו התובעת יחסה לעצמה (בשיעור 5,200 ₪). בצירוף קצבת הילדים מגיעה הכנסתה של התובעת לשיעור של כ - 6,300 ₪. יש לציין עוד כי ענייננו בהכנסתה הממוצעת של התובעת. אך שיעור ממוצע זה אינו נובע משיעור חודשי אחיד, ונראה כי קיימים פערים בין שיעורי השכר אליהם הגיעה התובעת בחודשים שונים. מבלי להתייחס למענקי הבראה, בחודשים בהם השכר גבוה יותר, התובעת נהנתה משעות נוספות, שעות סיעוד וכיוצ"ב. התרשמתי כי יש באפשרות התובעת להגדיל את ממוצע השתכרותה - גם אם לא באופן ניכר - כשם שעלה בידה לעשות בחודשים מסוימים. אמור מעתה, כי יש להעמיד את יכולת ההשתכרות של התובעת על מעט יותר מ - 6,300 ₪.

חלוקת זמני השהות

190. ביום 6.9.22 ניתן פסק דין בהסכמת הצדדים המאשר את המלצות התסקיר מיום 15.3.22 שנקב בחלוקה שווה של זמני השהות בין ההורים. יש לזקוף הסכמה זו לזכותם של הצדדים שהשכילו לפעול לטובת הקטינים ולא להרבות במחלוקות בהקשר זה. התובעת אישרה בחקירתה כי בפועל אכן מתקיימת חלוקה שווה של זמני השהות (ע' 8, ש' 15; ע' 8, ש' 1).

מזונות מדין צדקה

191. שאול כבן 17 וחצי (יליד 00.00.2007). כאמור, מזונות קטינים בגילים 15-18 יפסקו בהתאם ל"דין צדקה". מבלי להיכנס לעובי הקורה, וככלל, החובה לספק את צרכי הקטינים העולים על הצרכים ההכרחיים, חלה על שני ההורים באופן שווה. עם זאת חובה זו כרוכה ב"אמידות" ההורה - "כלל הוא כי לענין החובה מדין הצדקה שווים איש ואשה, ואב ואם, ומחייבים את כל אחד (או רק אחד מהם) הכל לפי יכולתו של החייב" (ע"א 591/81 פורטוגז נ' פורטוגז, פ"ד לו(3) 449; ע"א 210/82 לידיה גלבר נ' סיני גלבר, פ"ד לח(2) 14, 22).

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 4061-06-21 פלוגית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 4022-06-21 פלוגית נ' פלוני – מזונות קטינים

192. תמצית ההלכה בהקשר זה הובאה בפסק הדין [בבע"מ 919/15](#):

"הגם שהחיוב במזונות מדין צדקה הוא חיוב משפטי של ממש, כנזכר לעיל, אכיפתו תתאפשר רק אם האב 'אמיד' והקטין 'נצרך' [...] לא נדרש כי ההורה יהיה 'אמיד גמור' כדי לחייבו במתן צדקה לילדיו, ונפסק כי 'כל שאינו עני מקרי – אמיד' [...] בפועל, הנטייה היא להסתפק בכך שההורה אינו עני בעצמו כדי לראותו כחייב במזונות על פי דיני צדקה [...] בכל האמור ביישום הדין במדינת ישראל דהיום, הרי שככלל, כל קטין – עד גיל 18 – הלומד בבית הספר נחשב כמי שאין לו מקורות הכנסה משלו הזכאי למזונות מדין צדקה [...] (ס' 24)

"על פי הגישה ההלכתית המקובלת שאומצה להלכה בפסיקתו של בית משפט זה, האב והאם שווים לגמרי לעניין החבות המשפטית במזונות מדין צדקה. משכך, אם שניהם 'אמידים' יחובו שניהם בסיפוק כל אותם צרכי הקטין העולים על ההכרחי" (ס' 26).

193. התייחסתי לעיל לרמת החיים לה הורגלה המשפחה, כמו גם להעמדת צרכי הקטינים על הרף הגבוה. יישום ההלכה בענייננו דורש התייחסות לפער ההכנסות בין הצדדים ומנגד לחלוקת זמני השהות. לתובעת ייחסתי הכנסה בשיעור העולה במעט על 6,300 ₪ בחודש, ולנתבע 23,000 ₪ בקירוב. שיעור שכרו של הנתבע עולה כפי – 4 על שיעור שכרה של התובעת. מדובר בנתון משמעותי, גם על רקע חלוקה שווה של זמני השהות.

194. הואיל והמזונות הזמניים הועמדו על סך 1,350 ₪ (קרן) לכל קטין, ומאז פסיקתם ביום 24.10.21 צברו הפרשי הצמדה, ובשים לב לכך שעוד כמחצית השנה ימלאו לבן הגדול שאול 18, מצאתי לנכון שלא לשנות מן ההחלטה למזונות זמניים ביחס לבן הגדול, אך עם זאת לראות בסכום זה ככולל את חלקו של הקטין בהוצאות המדור, בד בבד עם ביטול חיוב המדור בסך 1,200 ₪ כשם שיפורט להלן. אני מוצאת כי סכום זה (1,350 ₪ (קרן)), הכולל את רכיב המדור כאמור, משקף את האיזון הראוי בין צרכי הקטין, גילו, חלוקת זמני השהות ופער ההשתכרות.

195. הבן הצעיר דוד בן 14 (יליד 00.00.2010). לפיכך מזונותיו יפסקו בהתאם למתווה שהונח בהלכת בית המשפט העליון [בבע"מ 919/15](#). הלכה למעשה, פסק הדין [בבע"מ 919/15](#) אימץ את עקרונות דיני הצדקה שהובאו לעיל על מזונות קטינים בגילים 6-15 כך שמזונותיהם יקבעו בין היתר תוך התייחסות לפער ההכנסות בין ההורים:

"עמדנו עתה על השיקולים התומכים באימוץ הפרשנות החלופית לתקנת תש"ד שלפיה בגילאי 6-15 חבים שני ההורים במזונות ילדיהם מדין צדקה. אימוצה של פרשנות זו יביא לכך שבגילאים האמורים תוטל החבות במזונות באופן שווה על שני ההורים, תוך שחלוקת החיוב

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 21-06-4061 פלוגית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 21-06-4022 פלוגית נ' פלוני – מזונות קטינים

1 ביניהם תיעשה על סמך בחינת יכולותיהם הכלכליות היחסיות מכלל המקורות העומדים
2 לרשותם, לרבות שכר עבודה; הסדר המשמורת הפיזית שנקבע; ויתר הנסיבות הצריכות
3 לעניין" (ס' 142).

4
5 196. כמו כן, מקום בו ימלאו לקטין 15 כבעוד שנה, ממילא היה מקום לצפות פני עתיד ולפסוק את
6 מזונותיו בזיקה למזונות מדיני הצדקה כאמור. אני מוצאת לנכון להעמיד את מזונותיו על סך 1,000
7 ₪, החל מחודש 2/2025.

8
9 197. בנוגע לחלקו של הקטין דוד בדמי המדור, אתן דעתי לכך כי מחד גיסא התובעת נדרשת לשאת בדמי
10 מדור. במידה ותירצה לרכוש דירת מגורים תידרש לכלות את כספי תמורת הדירה, איזון המשאבים
11 וחלוקת יתרות הזכות בחשבון. הנתבע מתגורר בדירה החדשה ללא תשלום דמי שימוש או החזרי
12 משכנתא. חוסנו הכלכלי עולה על חוסנה הכלכלי של התובעת. לפיכך מצאתי לנכון לחייב את הנתבע
13 בתשלום רכיב המדור עבור הבן הצעיר דוד בשיעור 600 ₪. בכך יעמדו מזונות הקטין ומדורו על סך
14 כולל של 1,600 ₪, החל מחודש 2/2025.

15
16 198. מתוך כך שנמנעתי מלקבוע כי ההסכם בענייננו בטל, אף ביחס למזונות הקטינים, אפסוק בהתאם
17 להסכמת הצדדים בהסכם ולמקובל, כי בתקופת השירות הצבאי, מזונות כל קטין בשיעור 1/3
18 המזונות הפסוקים, ישולמו ישירות לקטינים, לחשבון שקיים או שיפתח על שמם.

19
20 199. ביחס להוצאות החריגות מצאתי לנכון להעניק משקל להפרשי ההשתכרות ולהיעתר לעתירת התובעת
21 ולקבוע כי הנתבע יישא בשיעור 65% מההוצאות החריגות, בכפוף להוראות בסיפא לפסק הדין.

"אלימות כלכלית"

22
23
24
25 200. בטרם נעילה מצאתי לנכון להתייחס לאמירה חוזרת ונשנית מפי התובעת, כי סבלה מאלימות כלכלית
26 מידי הנתבע. אבאר כי אני קוראת תיגר על תחושותיה של התובעת, אך עם כל ההבנה יש להישמר
27 מהטחת האשמות על אלימות כלכלית שאינן נתמכות בראיות הולמות, ואף אינן נלמדות מנסיבות
28 העניין.

29
30 201. לא התרשמתי כי התובע ביקש לשלוט בתובעת או באורחות חייה, בשימושה של התובעת בכספים או
31 בכספה שלה; הצדדים עיגנו בהסכם את הפרדת החשבונות ולא התרשמתי עוד שהנתבע פעל באופן
32 אקטיבי להסתיר. הנתבע לא יכול היה להסתיר כי רכש דירה, למגורי המשפחה. הוא לא בחר
33 ברכישת נכס או רכוש אחר, או באפיק השקעה מניב אחר, ואף רשם את הדירה על שם שני הצדדים.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 4061-06-21 פלוגית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 4022-06-21 פלוגית נ' פלוני – מזונות קטינים

הנתבע, כמו התובעת, לקח חלק בכלכלת הבית והמשפחה, ואף הסכים להתגורר בשכירות על רקע חלומה של התובעת לפתוח גן, בו החזיקה שנים ארוכות. אגד נסיבות אלה אינו הולם תיאורים של "אלימות כלכלית", אשר כשלעצמם לא נתמכו בכל ראייה. לפיכך אני דוחה כל טענה המתייחסת לנתבע "אלימות כלכלית" כלפי התובעת.

סוף דבר

202. על בסיס כל הנקוב לעיל, אני קובעת כדלקמן:

א. אני נותנת תוקף של פסק דין לחוות הדעת ומורה על איזון משאבים בין הצדדים בהתאם לאפשרות השניה בחוות הדעת, למעט הרכיבים בגין פיצויים עבור הפרש השתכרות ובגין משיכות מהחשבונות בסמוך למועד הקובע, ולמעט כספי ירושה בסך של 2,389 ₪ ששולמו ביום 26.1.2017 ובסך 3,909 ₪ ששולמו ביום 24.6.2018 ששווים לא יאוזן. אין בכך למנוע מן הצדדים להגיע להסכמה בהתאם או על בסיס האפשרות הראשונה בחוות הדעת.

ב. הצדדים יפנו לאקטואר לשם שיערוך הסכומים הנקובים בחוות הדעת למועד פסק הדין בהתאם למדד המחירים לצרכן ועריכת השינויים המתאימים, ולשם עריכת פסיקות. הצדדים יישאו בחלקים שווים בשכרו של האקטואר.

ג. אני קובעת כי התובעת היא בעלים כדין ולפי כל דין של מחצית הזכויות בדירה החדשה לכל דבר ועניין וזכאית למחצית משוויה הנוכחי.

ד. ניתן בזאת צו לפירוק השיתוף בדירה.

ה. הצדדים יפנו לשמאי המקרקעין שמונה בתיק זה לשם עדכון חוות דעתו, והערכת שוויה הנוכחי של הדירה. הצדדים יישאו בשכרו של השמאי בחלקים שווים.

ו. אין בהוראות אלה על מנת למנוע מהצדדים לפנות לכל שמאי מוסכם אחר או להגיע להסכמה ביחס לשווי הדירה.

ז. אני דוחה את בקשת התובעת לפסיקת דמי שימוש.

203. בנוגע לתביעת מזונות הקטינים, אני קובעת כדלקמן:

א. מזונות הבן הגדול שאול יותרו ללא שינוי כנקוב בהחלטה למזונות זמניים, וללא שינוי של הפרשי ההצמדה שנשא הסכום עד היום ויישא עד תום חובת המזונות. החל מחודש 2/2025 סכום

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 4061-06-21 פלוגית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 4022-06-21 פלוגית נ' פלוני – מזונות קטינים

- 1 זה יכלול את חלקו של הקטין בדמי המדור, והחויב בסך 1,200 ₪ עבור מדור כנקוב בהחלטה
2 למזונות זמניים – ייפסק.
- 3
4 ב. מזונותיו של הבן הצעיר דוד יופחתו החל מחודש 2/2025 (כולל) לסכום של 1,000 ₪ ובנוסף לו סך
5 של 600 ₪ עבור חלקו בהוצאות המדור, וסה"כ 1,600 ₪ (קרך).
- 6
7 ג. המזונות ישולמו מידי חודש ולא יאוחר מה – 10 לכל חודש. מבלי לגרוע מכללי ההצמדה
8 המוסיפים לחול על מזונות של הבן שאול כאמור בס"ק א' לעיל, מזונות הבן דוד יהיו צמודים
9 למדד המחירים לצרכן. עדכון סכום המזונות יערך אחת לשלושה חודשים כאשר מדד הבסיס
10 הוא המדד שנקבע בחודש 2/2025.
- 11
12 ד. בנוסף יישאו הצדדים ביחס של 35%/65% לחובת הנתבע, בכל הוצאות החינוך של הקטינים,
13 תשלומים לבית הספר, תשלומי הורים, סל תרבות, ועד כיתה, ציוד, ספרים ותלבושת לבית
14 הספר, אבחונים דידקטיים, שיעורים פרטיים ושיעורי הוראה מתקנת (שלושה שיעורים פרטיים
15 בשבוע. התשלום יהיה חודשי, על בסיס אישור מהמורה הפרטי עבור השיעורים); חוגים (עד חוג
16 אחד בעלות מתנ"ס, כולל הוצאות ביגוד, ציוד, תחרויות ואירועים במסגרת החוג. חיוב האב
17 בהשתתפות עבור יותר מחוג אחד, כפופה להסכמתו מראש ובכתב להשתתפות הקטין באותו
18 חוג); תנועות נוער (ההוצאה תכלול תשלום שנתי, ביגוד, מחנות, טיולים וכל אשר נדרש).
- 19
20 ה. כל החלטה על הוצאה חינוכית מהותית תתקבל תוך שיתוף והיוועצות בין ההורים ובהסכמתם.
- 21
22 ו. כל הוצאת חינוך חריגה אחרת שאינה נקובה לעיל, יישאו בה שני ההורים בהתאם לאותו יחס
23 כאמור, ובלבד ששני ההורים הסכימו להוצאה זו בכתב ובאופן מתועד.
- 24
25 ז. בנוסף יישאו הצדדים ביחס של 35%/65% לחובת הנתבע בכל הוצאות הבריאות החריגות שאינן
26 מכוסות על ידי סל הבריאות של הקטינים או ההורים, לרבות טיפולים רגשיים, טיפולים
27 פסיכולוגיים, טיפולי שיניים ואורתודנטיה, משקפיים ועדשות, אבחונים נוירולוגיים, ורופאים
28 מומחים. ככל שתהיה מחלוקת בין הצדדים על נחיצותו של טיפול, יפעלו הצדדים לפי המלצת
29 הרופא המטפל או הרופא המומחה הרלוונטי. במחלוקת הנוגעת לנחיצות טיפול רגשי, יפעלו
30 הצדדים לפי המלצת יועצ/ת בית הספר, או בהתאם להמלצת מומחה בתחום שמוסכם על
31 הצדדים.
- 32
33 ח. בכל צורך רפואי על הצדדים לפנות לרפואה הציבורית בלבד, אלא אם קיימת מניעה לעשות כן,
34 או שהגיעו להסכמה מתועדת בכתב על פנייה לרפואה פרטית. פנייה לרפואה פרטית מבלי
35 שקיימת מניעה לקבלת הטיפול ברפואה הציבורית, וללא הסכמת ההורה השני, לא תחייב את
36 הצד השני אלא עד לגובה העלות ברפואה הציבורית.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 4061-06-21 פלוגית נ' פלוני – איזון משאבים, ביטול הסכם
תלה"מ 4022-06-21 פלוגית נ' פלוני – מזונות קטינים

- ט. הורה אשר יישא באחת ההוצאות המנויות לעיל במלואה, יקבל מהורה השני את חלקו תוך 10 ימים מיום שההורה המשלם שלח להורה האחר דרישה בצירוף אסמכתא על התשלום, ובתנאי שהדרישה תעלה לא יאחר מ – 60 ימים לאחר ההוצאה.
- י. במידה ותזכה התובעת למענק מן הביטוח הלאומי עבור שנת הלימודים, שיעור של 65% משווי המענק יקוזז מחלקו של הנתבע בהוצאות החריגות, לאחר שישולם המענק בפועל.
- יא. למעט האמור בפסק הדין דנן, הנתבע לא יקוזז מן המזונות השוטפים או מחלקו בהוצאות החריגות כל סכום שהוא באופן חד צדדי .
- יב. המזונות עד הגיע כל קטין לגיל 18 או סיום לימודיו התיכוניים, לפי המאוחר וכנקוב בסעיף 16(ב) להסכם. בתקופת השירות הסדיר או שירות לאומי, יעמוד שיעור המזונות על 1/3 משיעור המזונות ששולם עד אותה עת, ישירות לידי הילד לחשבון בנק שקיים או יפתח על שמו – כנקוב בסעיף 16(ב) להסכם כאמור.
204. הואיל וטענות שני הצדדים התקבלו בחלקן ונדחו בחלקן, אין צו להוצאות.

פסק הדין מותר לפרסום בכפוף להשמטת פרטים מזהים ותיקוני הגהה.

המזכירות תמציא את פסק הדין לצדדים ותסגור את כל התיקים הפתוחים בין הצדדים.

ניתן היום, ט' טבת תשפ"ה, 09 ינואר 2025, בהעדר הצדדים.

לירון זרבבל – קדשאי

לירון זרבבל- קדשאי, שופטת